

T.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
İŞ TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI

GEMİ İNŞA İŞYERLERİNDE
İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ RİSK ESASLI
PROGRAMLI TEFTİŞİ SONUÇ RAPORU

T.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
İŞ TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI

GEMİ İNŞA İŞYERLERİNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ RİSK ESASLI PROGRAMLI TEFTİŞİ SONUÇ RAPORU

2015, Aralık

K. Atatürk

ÖNSÖZ

Anayasa'nın 49 uncu ve ilgili diğer maddeleri ile Devlet, çalışanların hayat seviyelerini yükseltmek, çalışma hayatını geliştirmek için çalışanları ve işsizleri korumak, çalışmayı desteklemek, işsizliği önlemeye elverişli ekonomik bir ortam oluşturmak ve çalışma barışını sağlamak için gerekli tedbirleri almakla yükümlü kılınmıştır. Bu yükümlülük Devlet'in çalışma hayatına müdahalesini gerekli kılmaktadır.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı İş Teftiş Kurulu Başkanlığı olarak temel amacımız, kaynaklarımızı etkin ve verimli kullanarak çalışma barışının ve sosyal güvenliğin sağlanması yolunda sunduğumuz hizmetlerin uluslararası normlara, iş hayatının gereklerine ve değişen şartlara uygun hale getirilmesi ve sürekli iyileştirilmesidir. Sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamının oluşturulması, çalışma hayatının öncelikli şartı ve tüm sosyal tarafların ortak sorumluluğudur. Maddi kayıplar, telafi edilebilse de kaybedilen yaşamların telafisi mümkün olmamaktadır.

Çalışma hayatını etkileyen ekonomik, sosyal ve siyasal koşullar, uygulamada karşılaşılan sorunlar ve Avrupa Birliği ile Uluslararası Çalışma Örgütü normlarına uygun çalışmalar doğrultusunda 6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu hazırlanarak yürürlüğe konulmuştur. Bu kanun ile birlikte yüksek istihdamın ve herkes için sosyal güvenliğin sağlandığı, çalışma şartlarının iyileştirildiği ve çalışma barışının hâkim olduğu dünya ölçeğinde model bir ülke olma yolunda hızla ilerlemekteyiz.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığının çalışma hayatını denetlemeye yetkili birimi olan ve çalışma barışının tesisi ve çalışanların sağlık ve güvenliğinin sağlanması amacıyla görev yapan İş Teftiş Kurulu Başkanlığı, sektör bazında, alan bazında ve risk esaslı programlı teftişlerini yeni yaklaşımlar ışığında, sosyal taraflarında etkin katılımıyla yürütmektedir. Çalışanların sağlık ve güvenlik koşullarının iyileştirilmesi için programlar dahilinde denetim, bilinçlendirme ve eğitim faaliyetlerini sürdürmektedir. Her programlı teftişi sonunda bir değerlendirme raporu hazırlanmaktadır.

Bu çalışmaların yürütülmesinde, elinizdeki bu kitapçığın hazırlanmasında emeği geçen başta müfettişlere, katkı ve katılımı olan tüm taraflara, verilerin elde edilmesinde yardımcı olan işveren ve çalışanlara teşekkürü bir borç bilirim.

Saygılarımla.

Hulusi AY

İş Teftiş Kurulu Başkanı

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

GENEL BİLGİLER

1.1. Teftişin Adı	11
1.2. Teftişin Amacı	11
1.3. Teftişte Görev Alan Müfettişler	11
1.4. Çalışma Takvimi	12
1.5. Görev Yapılan İller	12
1.6. Teftişe Alınan İşyerleri Hakkında Genel Bilgiler	12
1.6.1. Tarihçe	12
1.6.2. Türk Gemi İnşa Sanayii	13

2. BÖLÜM

TEFTİŞİN TANIMI

2.1. Gerekçe	19
2.2. Yöntem	19
2.3. İşyerlerinin Seçim Kriterleri	19
2.4. Teftişe Alınan İşyerlerinin Belirlenme Yöntem ve Kaynakları	20
2.5. Faaliyet Alanı Bilgileri (Sektör , İl vb.)	20
2.5.1. Tanımlar	20
2.5.2. İşyerlerinin Tanımı	20
2.5.3. Üretim Akış Şeması	20
2.5.4. Yapılan İşler	21
2.5.5. Kullanılan İş Ekipmanları	22
2.5.6. Kullanılan Kimyasallar	22

3. BÖLÜM

TEFTİŞ KAPSAMINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

3.1. Hazırlık Çalışması	25
3.2. Teftiş Aşaması	26
3.3. İstatistikler	27

4. BÖLÜM

MEVZUATA AYKIRILIKLAR

27

5. BÖLÜM

SONUÇ

5.1. Giderilemeyen Mevzuat İhlalleri ve Yapılan İdari İşlemler	65
5.1.1. Giderilemeyen Mevzuat İhlalleri	65
5.1.2. Uygulanması İstenilen İdari Para Cezaları	65
5.2. Teftişin Sonuçları İle İlgili Genel Değerlendirme	66
5.3. Sektör/Alan Temsilcilerinin Önerileri	66

Kaynakça

67

TABLO DİZİNİ

Tablo 1- Şubat 2015 - Kasım 2015 dönemine ait çalışma takvimi	12
Tablo 2- 2007-2014 Yılları Yeni Gemi ve Yat İhracat Değerleri	14
Tablo 3- 2009-2014 Yıllarına ait Bakım-Onarım Rakamları (DWT)	15
Tablo 4- 2004-2014 Yılları İstihdam Verileri	15
Tablo 5- Teftişte Yer Alan Müfettiş ve Müfettiş Yardımcılarının Görev ve Mesleği	25
Tablo 6- Teftiş Konu Mevzuat	26
Tablo 7- Teftişler Kapsamında Yıllara Göre İl Bazında Ulaşılan İşçi Sayısı	28
Tablo 8- İllere Göre Tespit Edilen Giderilen Noksan Hususlar ve İdari Yaptırımlar Tehlike Sınıfına Göre Teftiş Yapılan İşyeri Sayıları	29
Tablo 9- İSG Profesyonelleri Açısından İllere Göre Tespit Edilen Noksanlıklar	32

ŞEKİL DİZİNİ

Şekil 1- 2008 Aralık Dünya Sipariş Defteri	16
Şekil 2- 2013 Aralık Dünya Sipariş Defteri	16
Şekil 3- Çelik Tekne Üretim Akış Şeması	21
Şekil 4- Teftiş Kapsamına Alınan İşyerlerinin İllere Göre Dağılımı	27
Şekil 5- Teftiş Kapsamına Alınan İşyerlerinin Faal-Gayrifaal Durumu (sayı; yüzde)	28
Şekil 6- Teftiş Kapsamına Ulaşılan İşçi Sayısı	28
Şekil 7- Teftiş Kapsamına Teftiş Yapılan İşyeri Alanları (m2)	29
Şekil 8- İllere Göre Tespit Edilen ve Giderilen Noksan Hususlar	30
Şekil 9- İllere Göre İdari Para Cezaları	30
Şekil 10- Risk Konularına Göre ilk Tespit ve Sonrası Noksanlık Sayıları	31
Şekil 11- Risk Konularına Göre Noksanlık Yüzdeleri	31

T.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
İŞ TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI

1. BÖLÜM

GENEL BİLGİLER

- 1.1. Teftişin Adı
- 1.2. Teftişin Amacı
- 1.3. Teftişte Görev Alan Müfettişler
- 1.4. Çalışma Takvimi
- 1.5. Görev Yapılan İller
- 1.6. Teftişe Alınan İşyerleri Hakkında Genel Bilgiler

1.BÖLÜM

GENEL BİLGİLER

1.1. Teftişin Adı

2015 yılı Gemi İnşa İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Esaslı Programlı Teftişi (2015/ISG/TERSANE). Bakanlık Makamı'nın 04.03.2015 tarih ve 1855 sayılı ile 18.12.2014 tarih ve 8 sayılı Olur'ları ile belirlenen programlı teftişin kapsamı;

İSG organizasyonu,

Risk değerlendirmesi, kişisel maruziyet,

Öncelikle havalandırma yetersizliğinden kaynaklanan meslek hastalıkları riskleri,

Yüksekten düşme riski,

Malzeme düşme riski,

Yangın ve patlama riskleri ve

Elektrikten kaynaklanan risklere ilişkindir.

1.2. Teftişin Amacı

Gemi inşa, bakım/onarım ve tekne imalatı yapılan işyerlerinde;

Teftiş yapılan risk esasları kapsamında alınması gerekli tedbirlerin yerindeliğinin tespiti,

Risk esasları kapsamında alınmamış tedbirlerin kaldırılması,

Muhtemel iş kazası ve meslek hastalıklarının önlenmesi, azaltılması ve/veya olması durumunda şiddetin düşürülmesi,

Sektör genelinde iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerinin uygulanabilirliğini sağlamaya yönelik sinerji oluşturulması,

Sektör genelinde İSG mevzuatının uygulanabilirliğini sağlamaya yönelik karşılaşılabilecek sorunlara çözüm üretilmesi,

Sektöre özgü sağlık ve güvenlik risklerinin belirlenmesi, amaçlanmıştır.

1.3. Teftişte Görev Alan Müfettişler

Programlı teftişte 8 İş Müfettişi ve İş Müfettişi Yardımcısı görev almıştır.

1.4. Çalışma Takvimi

Ocak-Şubat 2015 aylarında teftiş hazırlık, bilgilendirme çalışmaları yapılmıştır. Şubat-Kasım 2015 döneminde toplam 166 işyerinin kurulu bulunduğu adrese teftiş amacıyla gidilmiştir. Teftiş genel değerlendirme raporu Aralık 2015 te yazılmıştır.

	Aylar 2015			
	02.	03. - 04.	06.- 07.- 08.	09.-11.
Teftiş Yapmak Amacıyla Gidilen İşyeri Sayısı	20	48	55	43
Teftişe Gidilen İller	İstanbul	İstanbul, Yalova, Kocaeli, Trabzon, Antalya	İstanbul, Yalova, Bursa, Çanakkale, Muğla, Antalya	İstanbul, Muğla, Antalya, Ordu, Kastamonu, Samsun, Zonguldak, Antalya

Tablo 1- Şubat 2015 - Kasım 2015 dönemine ait çalışma takvimi

1.5. Görev Yapılan İller

Programlı teftiş kapsamında; İstanbul, Yalova, Bursa, Kocaeli, Çanakkale, Muğla, Trabzon, Zonguldak, Ordu, Samsun, Kastamonu, Antalya illerinde teftiş gerçekleştirilmiştir.

1.6. Teftişe Alınan İşyerleri Hakkında Genel Bilgiler

1.6.1. Tarihçe

Türkiye’de tersanecilik 620 yıllık tecrübeye sahip olup, ilk tersane Osmanlı İmparatorluğu döneminde, 1390 yılında Gelibolu’da kurulmuştur. İstanbul Haliç Tersanesi’nin halen mevcut olan taş havuzlarının temelleri 1455 yıllarında Fatih Sultan Mehmet tarafından atılmıştır. Türk Tersaneleri 16. yüzyılda dünyanın en büyük tersaneleri haline gelmiştir.

Osmanlı İmparatorluğunun çöküş yıllarında tamamen tahrip edilmiş ve kullanılamaz duruma getirilen Türk Tersaneleri, Türkiye Cumhuriyeti’nin kurulması ile öncelikle askeri amaçlı kullanılmak üzere Taşkızak Tersanesi faal hale getirilmiş ve müteakiben 1928 yılında Gölçük Askeri Tersanesi kurulmuştur.

Ülkemizde tersanecilik faaliyetleri, 1940’lı yıllarda özel sektörün de bu konuda atılım yapmasıyla değişik bir konum kazanmış ve özel sektöre ait tersaneler bilhassa İstanbul Boğazı ve Haliç çevresinde yoğun olarak konuşlanmıştır. 22.09.1969 tarih ve 6/12421 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile İstanbul Boğazı ve Haliç’te kurulu yerlerinden çıkartılarak Tuzla Aydınli Koyu’nda kendilerine 49 yıllık irtifak hakkı ile tahsis edilen yerlere taşınmak zorunda kalan tersaneler, 1982 yılından itibaren yatırımlarını gerçekleştirmeye çalışmışlardır.

Özel Sektöre ait tersanelerde ilk zamanlarda genellikle ahşap tekne inşaatı ve bunların bakım onarımları yapılırken, bilahare saç tekne yapımına geçilmiş ve atalardan öğrenilmiş olan tersanecilik, müteşebbis genç nesil tersaneciler sayesinde bugün uluslararası standartlara uyumlu hale gelmiştir.

Başlangıçta Türk Deniz Ticaret Filosu'nun ihtiyaçlarını karşılamak üzere faaliyet gösteren özel sektör tersaneleri günümüzde başta Avrupa ülkeleri olmak üzere, dünya ülkeleri arasında kendini teknolojik yönden kanıtlayarak büyük ihracat potansiyeli kazanmıştır. Ancak, küresel ekonomik krizin etkileriyle sipariş bazında dünyada üst sıralarda bulunan tersanelerimizde çok büyük sıkıntılar meydana gelmiştir.

1.6.2. Türk Gemi İnşa Sanayii

Ülkemizde gemi inşa sanayi;

- a. Gemi, Yat İnşa ve Bakım-Onarım Tersaneleri,
- b. Çekkek Yerleri,
- c. Yan Sanayi Üreticileri,
- d. Malzeme Tedarikçileri, olarak dört ana başlık altında toplanır.

a. Gemi, Yat İnşa ve Bakım-Onarım Tersaneleri

- (1) Askeri Tersaneler,
- (2) Özel Sektör Tersaneleri, olarak 2 grup halinde faaliyetlerini sürdürmektedir.

(1) Askeri Tersaneler

Gölcük, Taşkızak ve İzmir Askeri Tersaneleri faaliyetlerini sürdürmekte iken kamuya ait Pendik Tersanesi ile İzmir Alaybey Tersanesi 17 Ağustos Gölcük depreminden sonra milli güvenlik ve kamu yararı dikkate alınarak Kasım 1999 ayı içerisinde Deniz Kuvvetleri Komutanlığı'na devredilmiştir. Askeri tersaneler; Gölcük Tersane Komutanlığı, İstanbul Tersane Komutanlığı, İzmir Tersane Komutanlığı olarak Türk Deniz Kuvvetlerinin ihtiyaçlarına yönelik faaliyetlerini sürdürmektedirler.

(2) Özel Sektör Tersaneleri

Ülkemizde özel sektöre ait gemi, yat inşa ve bakım-onarım tersanelerinin toplamı 99 adettir. Bu tersanelerden bir kısmı gayri faal durumda olup, 27 adedi İstanbul Tuzla Tersaneler Bölgesi, 12 adedi Zonguldak, 2 adedi Trabzon, 6 adedi Körfez/Kocaeli, 35 adedi Yalova, 5 adedi Samsun, 3 adedi Kastamonu, 2 adedi Çanakkale, 2 adedi Balıkesir'de bulunmaktadır. Ayrıca Adana, Mersin, Hatay, Ordu, Sakarya'da birer adet konuşlanmış durumdadır. Bunların dışında başta Tuzla Tersaneler Bölgesi olmak üzere çeşitli illerde 50 metreden küçük kıyı şeridi bulunan işletmeler de "Tekne İmal Yeri" adı altında gemi inşa ve bakım onarım faaliyetleri gerçekleştirmektedirler.

b. Çekkek Yerleri

Tersane tanımına uymayan, çoğunluğu Ege, Marmara ve Karadeniz'de olmak üzere (46 adet tekne imal ve çekkek yeri) ülkemizin çeşitli kıyılarında faaliyet gösteren çekkek yerleri, balıkçı tekneleri ile küçük tonajlı gemilerin bakım onarımlarının yapılabilirdiği yerlerdir.

c. Gemi Yan Sanayi

Yan sanayi kuruluşları; çoğunluğu İstanbul Bölgesinde, bir kısmı Kocaeli'nde yerleşik durumda ve ayrıca Konya, Kayseri, Adana ve Bursa illeri de dâhil olmak üzere ülkemizin çeşitli bölgelerinde faaliyetlerini sürdürmekte olup gemi, yat inşa ve bakım onarım faaliyetlerinde kullanılan malzemelerin üretimlerini yapmaktadırlar.

d. Malzeme Tedarikçileri

Gemi, yat inşa ve bakım onarımlarında kullanılan çeşitli malzemelerin gerek ithalat yoluyla, gerekse yerli üreticilerden temin ve tedariki konularında faaliyetlerini sürdürmektedirler.

1.6.3. Üretim Ve İstihdama İlişkin İstatistik Veriler

Türkiye İhracatçılar Meclisi verilerine göre; Sektörün toplam ihracatının % 72.12'sini İstanbul, % 18.08'ini Yalova karşılamıştır. Geçen yıl en fazla sektör ihracatı ise 224.502.000 USD ile İskandinav ülkelerinden Norveç'e gerçekleştirilmiştir.

Sektör dış satımının dörtte üçüne yakınına karşılayan İstanbul'un 2013 yılında 759 milyon 80 bin USD olan ihracatı, 2014'te % 21.69'luk artışla 923 milyon 737 bin USD'ye ulaşmıştır. İstanbul, Türkiye'nin toplam gemi ve yat ihracatından % 72.12 oranında pay almıştır.

İstanbul'a yakın gelecekte rakip olacağı belirtilen Yalova'nın 2013 yılında 281 milyon 202 bin USD'yi gören ihracatı ise 2014'te % 17.61'lik düşüşle 231 milyon 663 bin USD'ye gerilemiştir. Yalova'nın sektörün toplam ihracatından aldığı pay ise % 18.08 olarak gerçekleşmiştir.

Gemi ve yat sektörünü sırtlayan bu iki il Türkiye'nin toplam gemi ve yat ihracatının da % 90.20'sine (1 milyar 155 milyon 400 bin USD) imza atmıştır.

Sektör 2014 yılında en fazla ihracatı (224 milyon 502 bin USD) İskandinav ülkelerinden Norveç'e gerçekleştirmiştir. Bu ülkeyi 164 milyon 585 bin USD dış satım yapılan Marshall Adaları takip etmiştir.

YIL	İHRACAT TUTARI (milyon USD)
2007	1.818
2008	2.646
2009	1.826
2010	1.109
2011	1.271
2012	813
2013	1.139
2014	1.280

Tablo 2- 2007-2014 Yılları Yeni Gemi ve Yat İhracat Değerleri

Türkiye ayrıca Irak'a 121 milyon 589 bin, Malta'ya 93 milyon 640 bin, Almanya'ya 88 milyon 336 bin, İtalya'ya 64 milyon 696 bin, Panama'ya 61 milyon 821 bin, Suudi Arabistan'a 42 milyon 28 bin, Hollanda'ya 42 milyon 25 bin, Brezilya'ya 41 milyon 634 bin, Danimarka'ya 39 milyon 431 bin, Singapur'a 38 milyon 924 bin, ABD'ye 32 milyon 813 bin, Türkmenistan'a 26 milyon 529 bin USD'lik gemi ve yat ihracatı gerçekleştirmiştir.

2008 yılı sonu itibariyle ihraç edilen yeni gemi ve yatlar ile bakım-onarım faaliyetleri sonucu bu değerler yaklaşık 4 Milyar USD'ye ulaşmaktadır. Global ekonomik krizin etkileriyle, bakım-onarım hariç, ekonomik krizin etkilerini göstermeye başladığı 2008 yılı sonu ile 2014 yılı sonu karşılaştırma yapıldığında, ihracatta yaklaşık 1.5 milyar \$ düşüş olduğu gözlenmektedir. Ancak, bakım-onarım faaliyetlerinin 2009 ve 2010 yıllarında artış göstermesi ve artışın 2014 yılında maksimum kapasiteye

yaklaşması toplam ihracat rakamlarındaki düşüşü azaltmıştır.

Tersanelerin mevcut yıllık tamir bakım kapasiteleri toplam 22 milyon DWT'dur. 2009-2014 yılları arasında yeni gemi inşa faaliyetlerinin durma noktasına gelmesi tersanelerin tamir bakım faaliyetlerine yönelmesi maksimum kapasiteye ulaşmasını sağlamıştır.

Tersanelerin 2009-2014 yılları arasındaki tamir bakım kapasite kullanımı (DWT) aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

YIL	DWT (bin)
2009	10.260
2010	10.707
2011	13.072
2012	15.273
2013	15.755
2014	20.000

Tablo 3- 2009-2014 Yıllarına ait Bakım-Onarım Rakamları (DWT)

Tersanelerin mevcut sabit ve taşeron olarak istihdam edilen personel sayılarının yıllara göre dağılımları aşağıdaki tabloda sunulmuştur.

YIL	İSTİHDAM SAYISI
2004	14.750
2005	25.000
2006	28.580
2007	33.480
2008	26.910
2009	19.179
2010	21.449
2011	20.516
2012	16.000
2013	17.000
2014	20.334

Tablo 4- 2004-2014 Yılları İstihdam Verileri

Tabloda belirtilen istihdam rakamları Ağustos – 2007 ayı itibarıyla 33.480'e ulaşmıştır. Ancak küresel ekonomik kriz nedeniyle Aralık 2008 tarihi itibarıyla Türkiye'deki tüm tersanelerden alınan verilere göre bu sayı 26.910'a gerileyerek ortalama %20, Aralık 2012'da 16.000 kişi ile %52, Aralık 2014'te iyileşmenin başlaması ve tamir bakım faaliyetlerinin artmasıyla 20.334 kişi ile %39 oranında bir düşüş göstermiş ve istihdam sayısı artışa geçmeye başlamıştır.

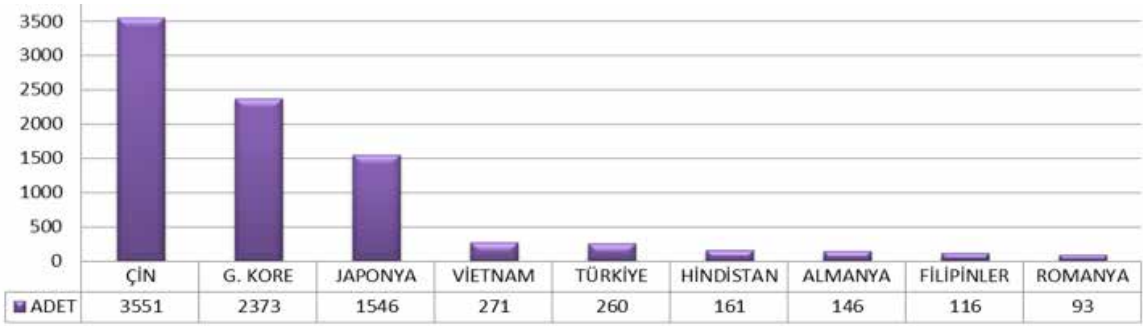
Denizcilik sektörünün dünya çapındaki yayınlarından olan Fairplay verilerine göre, ilk üç sırada yer alan ülkeler arasında;

Çin, 2008- 2013 yılları arasında sipariş defterinde tonaj baz alındığında %53 oranında azalma görülmüştür. Adet bazında ise %59 oranında azalma gözlenmektedir.

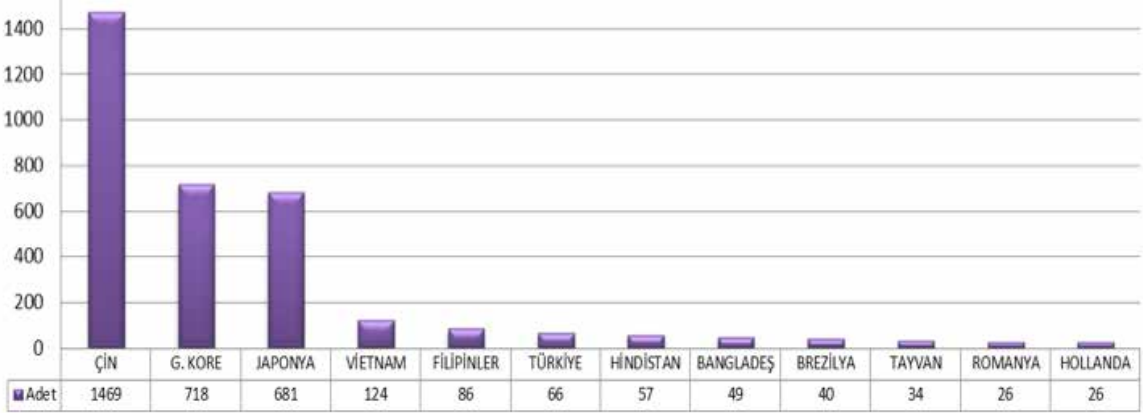
Güney Kore, 2008-2013 yılları arasında sipariş defterinde tonaj baz alındığında %71 oranında azalma görülmüştür. Adet bazında ise %70 oranında azalma gözlenmektedir.

Japonya, 2008-2013 yılları arasında sipariş defterinde tonaj baz alındığında %62 oranında azalma görülmüştür. Adet bazında ise %56 oranında azalma gözlenmektedir.

Türkiye, 2008-2013 yılları arasında adet bazında %75 azalma gözlenmektedir. 2015 yılı itibariyle iyileşme eğilimi gözlemlense de mevcut tersanelerde yeni gemi inşası yerine tamir bakım faaliyetleri yürütülmektedir. Ülkelerin 2008 Aralık ve 2013 Aralık aylarına ait sipariş sayıları aşağıdaki grafiklerde sunulmuştur.

Şekil 1- 2008 Aralık Dünya Sipariş Defteri

Şekil 2- 2013 Aralık Dünya Sipariş Defteri

Tüm dünyada denizcilik sektörünü etkileyen küresel ekonomik kriz nedeniyle, gerek dünya gemi inşa taleplerindeki azalma, gerekse ülkemiz tersanelerinin iş kazaları nedeniyle gündeme gelmelerinin dünyadaki armatörlük kuruluşlarını olumsuz yönde etkilemesi, navlun fiyatlarının halen düşük seviyelerde gezmesi, sipariş iptalleri, yeni siparişlerin neredeyse yok denecek kadar az olması, 2012 Aralık ayı itibariyle istihdam sayısında 2007 yılı ile karşılaştırma yapıldığında yaklaşık 17.500 kişilik bir daralmayı da beraberinde getirmiştir. 2014 yılında sektörün durumunda azda olsa iyileşmenin başlaması ve bakım onarım faaliyetlerinin artmasıyla istihdam rakamlarında iyileşme olacağı beklenmektedir.

2. BÖLÜM

TEFTİŞİN TANIMI

- 2.1. Gerekçe
- 2.2. Yöntem
- 2.3. İşyerlerinin Seçim Kriterleri
- 2.4. Teftiše Alınan İşyerlerinin Belirlenme Yöntem ve Kaynakları
- 2.5. Faaliyet Alanı Bilgileri (Sektör , İl vb.)

2. BÖLÜM

TEFTİŞİN TANIMI

2.1. Gerekçe

İşyeri Tehlike Sınıfları Listesinde “Çok tehlikeli” sınıfta yer alan gemi inşa, onarım ve tekne imali yapılan işyerleri;

- İşyerlerinde kullanılan kimyasallar ve ekipmanlar,
- Üretim süreçleri,
- Çalışma şekilleri ve yöntemleri,
- İSG yönelik mevcut istatistiki bilgiler,
- Meydana gelen kazaların doğurduğu/doğuracağı sonuçlar,

ele alındığında iş sağlığı ve güvenliği açısından riskli işyerleri olarak değerlendirilmiş ve bahse konu işyerlerinde iş sağlığı ve güvenliğine yönelik ilgili mevzuatın denetlenmesi, teftişi ve izlenmesi amacıyla İş Teftiş Kurulu'nun 2015 Yılı Programlı teftişleri kapsamında Bakanlık Makamı'nın 04.03.2015 tarih ve 1855 ile 18.12.2014 ve 8 sayılı Olur'ları gereğince programlı teftiş faaliyeti yürütülmüştür.

2.2. Yöntem

2015 yılı Gemi İnşa İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Esaslı Programlı Teftişleri 2'şer aylık olarak planlanmış ve yerine getirilmiş olup yapılan teftişlerde;

- Mevzuata aykırı hareket ettiği tespit edilen işyerlerinde, 2013/04 sayılı genelge ve 81 No'lu İş Teftişi Sözleşmesi 13. maddesine uygun olarak, noksan hususların giderilmesi için süre talep edilen işyerlerine bildirim bırakılarak süre verilmiş ve planlanan aylar içerisinde teftiş sonuçlandırılmıştır.
- Yapılan teftişlerin tamamlanması sonrasında, mevzuata aykırı hareket ettiği tespit edilen işyerlerine 6331 sayılı kanun ve ilgili mevzuat hükümlerine muhalefetten idari para cezası uygulanmıştır.
- İşyerindeki bina ve eklentilerde, çalışma yöntem ve şekillerinde veya iş ekipmanlarında çalışanlar için hayati tehlike oluşturan bir husus tespit edilen işyerlerinde ise işyerinin bir bölümünde veya tamamında iş durdurulmasına yönelik idari işlemlerde bulunulmuştur.

2.3. İşyerlerinin Seçim Kriterleri

Teftişe alınacak işyerleri, programlı teftişin konusunu ve risk esaslarını kapsayacak şekilde İşyeri Tehlike Sınıfları Listesinde (NACE Rev.2);

- 30.11: Gemilerin ve yüzen yapıların inşası,
- 30.12 : Eğlence ve spor amaçlı teknelerin yapımı,
- 33.15 :Gemilerin ve teknelerin bakım ve onarımı olarak tanımlanmış işyerlerinden seçilmiştir.

2.4. Teftişe Alınan İşyerlerinin Belirlenme Yöntem ve Kaynakları

- Teftişe alınacak işyerlerinin unvan, adres, sicil numarası bilgileri;
- İstanbul Çalışma ve İş Kurumu İl Müdürlüğü kayıtları,
- Türkiye Gemi İnşa Sanayicileri Birliği (GİSBİR) kayıtları,
- Yalova-Altınova Tersane Girişimcileri San. Tic. A.Ş. kayıtları,
- Geçmiş yıllarda sektöre ilişkin yapılmış teftişler,
- KADİMBİS üzerinden yapılan tarama ve,
- İTOS kayıtlarından yararlanılarak oluşturulmuştur.

2.5. Faaliyet Alanı Bilgileri (Sektör, İl, vb.)

2.5.1. Tanımlar

28.6.2015-29400 sayılı resmi gazetede yayımlanan Tersane, Tekne İmal ve Çekek Yeri Hakkında Yönetmelik'te tanımlara yer verilmiş olup, burada;

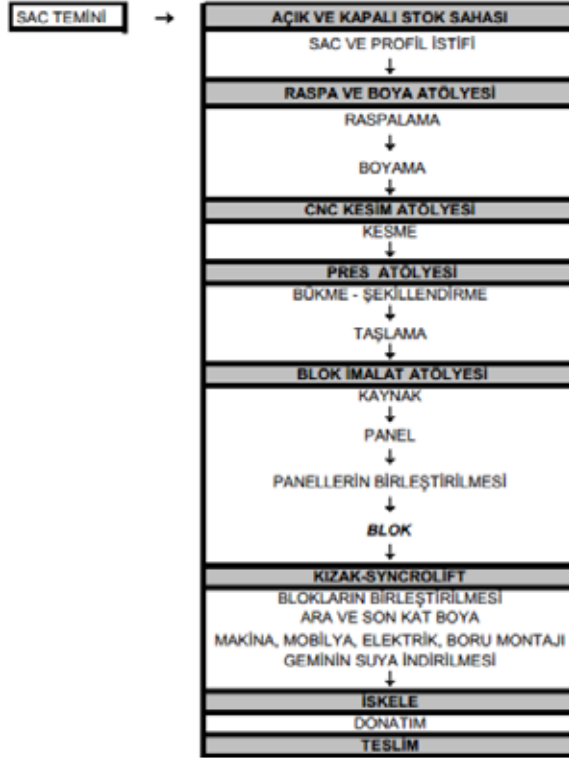
- Çekek yeri: Tam boyu altmış metreye kadar her türlü gemi ve su araçlarına bakım-onarım, tadilat ve kışlatma ile yirmi dört metreye kadar inşa hizmeti veren tesisi,
- Gemi: Adı, tonilatosu ve kullanma amacı ne olursa olsun suda kürekten başka sevk sistemiyle hareket edebilen her türlü tekneyi,
- Tadilat: Gemi ve su araçlarının üç ana boyutundan biri veya birkaçı ile gros ve net tonilatosunun en az birinin değişimine veya geminin cinsinin yolcu taşımacılığı veya tehlikeli madde taşımacılığı yapmak üzere değiştirilmesine neden olacak yapısal değişikliği,
- Tersane: Her cins ve boyutlarda gemi ve su araçlarının inşası, bakım-onarım ve tadilatlarından biri veya bir kaçının yapılmasına imkân sağlayan teknik ve sosyal altyapı ve en az elli metre deniz cephesine sahip gemi inşa kapasitesi belirlenmiş tesisi,
- Tekne imal yeri: Ahşap yat imalatında boy sınırlaması olmaksızın tam boyu yetmiş beş metreye kadar ve İTDK tarafından inceleme sonucuna göre kara ve denizdeki fiziksel şartların uygun bulunması halinde yüz yirmi beş metreye kadar her türlü gemi ve su araçlarının inşa, tadilat ve bakım-onarım hizmetlerinden biri veya bir kaçının yapılmasına imkân sağlayan teknik ve sosyal altyapılara sahip tesisi tanımlarına yer verilmiştir.

2.5.2. İşyerlerinin Tanımı

Teftiş yapmak amacıyla 166 işyerinin kurulu bulunduğu adrese gidilmiş olup, bu işyerlerinden 29'u gayrifaal durumdadır. Faal işyerlerinden ise 66'sı tersane, 65'i tekne imal yeri tanımında yer almakta, 6 ise sektöre ilişkin yan sanayi, donatı vb. konularda imalat çalışmaları yapmaktadır.

2.5.3. Üretim Akış Şeması

Aşağıda verilen iş akış şeması genel olarak çelik tekne gemi inşa aşamalarına aittir:

Şekil 3- Çelik Tekne Uretim Akış Şeması

2.5.4. Yapılan İşler

İnşa edilecek geminin boyutları, taşıyacağı yük, maliyeti vb. kriterler göz önünde alınarak dizayn büroda çizimleri yapılan gemi, tersanede bir araya gelen kaynak, boru, yalıtım, boya vb. konularda uzmanlaşmış ekiplerin koordineli bir şekilde çalışması ile inşa edilir.

Çelik sac, gemi inşaatında kullanılan temel malzemedir. Çelik saclar inşa sırasında korozyona maruz kalmamaları için ön raspa ve ön boyama işlemlerine tabii tutulurlar. Çelik levhalar önceden hesaplanmış boyutlarına ve istenilen şekle atölyelerde getirilir. Levhalar, daha önceden belirlenmiş boyutlarında atölyelerde bulunan CNC Optik kesme makineleri kullanılarak getirilir. İstenilen ana boyutlarına getirilen sac levhalar, burada silindir ve hidrolik pres vb. soğuk şekillendirme makineleri aracılığıyla istenilen şekle sokulur.

Atölyeden istenilen boyut ve şekle getirilmiş olan sac levhalar, birleştirilmek üzere montaj hattına kaldırma araçları vasıtasıyla taşınır. Burada kaynak işlemleri (elektrik kaynakları ve oksi-gaz kaynakları) uygulanarak, levhalar geminin bloklarını oluşturacak biçimde birleştirilir. Geminin alt bloklarının oluşturulduğu montaj safhasında ayrıca geminin boru sistemleri yerleştirilir. Bu kısımda alt bloklarda yapılacak olan kesme işlemleri oksi-gaz kaynağı kullanarak yapılır.

Montaj kısmında oluşturulan alt bloklar, kaldırma araçları yardımıyla, kızağa taşınır. Kızağa taşınan bu alt bloklar elektrik ark kaynağı kullanılarak birleştirilir. Alüminyum yada çelikten imal edilmiş üst yapıda (kamara, kaptan köşkü vb.) kızakta gemiye monte edilir. Alt blokların kızakta birleştirilmesi işleminden sonra, bu aşamaya kadar gemide sacları birleştirme amacıyla kullanılan kaynak işlemleri

spiral taş kullanılarak cürufılarından temizlenir ve kaynak kalitesinin belirlenmesi amacıyla birleştirme bölgeleri Röntgen Işınları, Florasan Sıvı vb. yöntemler kullanılarak test edilir.

Yapılan cüruf (çapak) temizliği ve kaynak kalite/nüfuziyet kontrolünün ardından tekneye uygulanacak boyanın önem taşıdığı yerler (gemi karinası, ambar iç kısımları) ve korozyona maruz kalmış çelik saclar raspa işlemine tabii tutulur. Raspa işlemi saclarda meydana gelen korozyonlarda ve diğer boya nüfuziyetini engelleyecek maddelerden sacları uzaklaştırarak sac yüzeylerini boya işlemine hazır hale getirmek amacıyla yapılır. Hazır hale gelmiş olan saclar tabanca boyacılığı, fırça, rulo vb. kullanılarak boyanır.

Uygun hava ve deniz koşullarında, tekne ve üstü yapının tamamlanması, bazı makinelerin yerleştirilmesinin ve gerekli yüzey işlemlerinin(boya, raspa vb.) ardından kızakta bulunan gemi, denize indirilir. Denize indirilen gemide daha sonra, makine, boru sistemleri, yalıtım, mobilya, navigasyon sistemleri, elektrik tesisatı vb. donanım yükleme ve montaj işlemleri yapılır. Ayrıca bu kısımda diğer yüzey temizleme, boyama ve ısıl işlemler (kaynak, kesme) işlemleri de yapıldıktan sonra büyük çaplı bir temizliğin ardından gemi hazır hale getirilir.

Gemi, sahibine teslim edilmeden önce, gemide kullanılan bütün donanım ve ekipman test edilmek üzere deneme seferine çıkartılır.

2.5.5. Kullanılan İş Ekipmanları

Kaldırma Ekipmanları:

Mobil vinç, köprülül gezer vinç, raylı kreyn vinç, tavan vinci, foklift, cherrypicker, makas lift, kriko, teleskobik vinç, yüzer havuz, ırgat.

Isıl İşlem Ekipmanları:

Oksigaz kaynak takımları (kesim-tavlama), CNC tezgahlar, (elektrot) elektrik kaynak makinaları, gazaltı kaynak makineleri, tozaltı kaynak makineleri.

Soğuk Şekillendirme/Yüzey Şekillendirme Ekipmanları:

Abkantpres, silindir pres, hidrolik/eksantrik pres, taşlama makinesi, matkap, yatar kesim makinesi, torna, freze, seyyar taşlama, polisaj, daire testere, boru bükme makinesi, raspa ekipmanları.

Marangozluk Ekipmanları:

Şerit testere, daire testere, kalınlık, freze, planya, mafsallı testere.

Diğer Ekipmanlar:

Kompresör, silo, LNG/LPG/Oksijen tankları ve tesisatı, Oksijen-LNG grupları, motopomp, jeneratör, transformatörler, havalandırma/toz toplama ekipmanları, su jeti, boya tabancaları ve kazanları, iskeleler

2.5.6. Kullanılan Kimyasallar

Oksijen, doğalgaz, asetilen, LPG, gazaltı kaynak gazları (CO₂-Argon vb.), grit, motorin, epoksi, vinilester ve polyster reçine, cam elyafı, macun/astar/boya (FRC, Antifouling vb.) ve çözücüler (MEK, Aseton vb.), Gel coat.

3. BÖLÜM

TEFTİŞ KAPSAMINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

- 3.1. Hazırlık Çalışması
- 3.2. Teftiş Aşaması
- 3.3. İstatistikler

3. BÖLÜM

TEFTİŞ KAPSAMINDA YAPILAN ÇALIŞMALAR

3.1. Hazırlık Aşaması

Teftişler toplam 4 heyet tarafından gerçekleştirilmiş olup, teftişe katılanların görev mesleklerine ait tablo aşağıda verilmiştir.

Müfettişin Görevi	Mesleği
İş Müfettişi	Gemi İnşaat Mühendisi
İş Müfettişi Yardımcısı	Gemi İnşaat Mühendisi
İş Müfettişi Yardımcısı	Gemi İnşaat Mühendisi
İş Müfettişi Yardımcısı	Gemi İnşaat Mühendisi
İş Müfettişi Yardımcısı	Gemi İnşaat Mühendisi
İş Müfettişi Yardımcısı	Gemi İnşaat Mühendisi
İş Müfettişi Yardımcısı	Makine Mühendisi
İş Müfettişi Yardımcısı	Elektrik ve Elektronik Mühendisi

Tablo 5- Teftişte Yer Alan Müfettiş ve Müfettiş Yardımcılarının Görev ve Mesleği

Gemi İnşa İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Programlı Teftişi öncesi hazırlık aşamasında;

- DOK Gemi – İş Sendikası yetkilileri sektörün genel durumu, karşılaşılan sorunlar, çözüm yolları hakkında bilgi alınmış,
- GİSBİR (Gemi İnşa San. Birliği) Yönetim Kurulu Üyeleri sektörün genel durumu, karşılaşılan sorunlar, çözüm yolları hakkında bilgi alınmış,
- Teftişi planlanan bölgelerde bulunan işyerlerine ulaşarak mümkün olduğunca en üst seviyede katılım sağlanacak şekilde GİSBİR salonunda yapılan ve işyeri temsilcileri, mühendisler, İSG profesyonelleri (İş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi, diğer sağlık personeli vb.) ile elektrik sorumlularının katıldığı toplantıda, yapılacak denetimler öncesi bilgilendirme yapılmış, sektörün iş sağlığı ve güvenliği ile üretim/istihdam durumu hakkında bilgi alınmış, mevzuatın uygulanmasında karşılan/karşılaşılabilecek sorunlar ile muhtemel çözümler hakkında görüş alışverişinde bulunulmuştur.

ÇSGBT.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
İŞ TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI

No	MEVZUAT	RESMİ GAZETE
1.	İŞ KANUNU	10.06.2003 Resmi Gazete Sayısı: 25134
2.	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KANUNU	30.06.2012 Resmi Gazete Sayısı: 28726
3.	ÇALIŞANLARIN GÜRÜLTÜ İLE İLGİLİ RİSKLERDEN KORUNMALARINA DAİR YÖNETMELİK	28.07.2013 Resmi Gazete Sayısı: 28721
4.	ÇALIŞANLARIN PATLAYICI ORTAMLARIN TEHLİKELERİNDEN KORUNMASI HAKKINDA YÖNETMELİK	30.04.2013 Resmi Gazete Sayısı: 28633
5.	ELEKTRİK İÇ TESİSLERİ YÖNETMELİĞİ	Resmi Gazete Tarihi: 04.11.1984 Resmi Gazete Sayısı: 18565
6.	İŞ EKİPMANLARININ KULLANIMINDA SAĞLIK VE GÜVENLİK ŞARTLARI YÖNETMELİĞİ	Resmi Gazete Tarihi: 25.04.2013 Resmi Gazete Sayısı: 28628
7.	İŞ GÜVENLİĞİ UZMANLARININ GÖREV, YETKİ, SORUMLULUK VE EĞİTİMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK	Resmi Gazete Tarihi: 29.12.2012 Resmi Gazete Sayısı: 28512
8.	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ KURULLARI HAKKINDA YÖNETMELİK	Resmi Gazete Tarihi: 18.01.2013 Resmi Gazete Sayısı: 28532
9.	İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ RİSK DEĞERLENDİRMESİ YÖNETMELİĞİ	Resmi Gazete Tarihi: 29.12.2012 Resmi Gazete Sayısı: 28512
10.	İŞYERİ BİNA VE EKLENTİLERİNDE ALINACAK SAĞLIK VE GÜVENLİK ÖNLEMLERİNE İLİŞKİN YÖNETMELİK	Resmi Gazete Tarihi: 17.07.2013 Resmi Gazete Sayısı: 28710
11.	İŞYERİ HEKİMİ VE DİĞER SAĞLIK PERSONELİNİN GÖREV, YETKİ, SORUMLULUK VE EĞİTİMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK	Resmi Gazete Tarihi: 20.07.2013 Resmi Gazete Sayısı: 28713
12.	İŞYERLERİNDE ACİL DURUMLAR HAKKINDA YÖNETMELİK	Resmi Gazete Tarihi: 18.06.2013 Resmi Gazete Sayısı: 28681
13.	İŞYERLERİNDE İŞİN DURDURULMASINA DAİR YÖNETMELİK	Resmi Gazete Tarihi: 30.03.2013 Resmi Gazete Sayısı: 28603
14.	KİMYASAL MADDELERLE ÇALIŞMALARDA SAĞLIK VE GÜVENLİK ÖNLEMLERİ HAKKINDA YÖNETMELİK	Resmi Gazete Tarihi: 12.08.2013 Resmi Gazete Sayısı: 28733
15.	KİŞİSEL KORUYUCU DONANIMLARIN İŞYERLERİNDE KULLANILMASI HAKKINDA YÖNETMELİK	Resmi Gazete Tarihi: 02.07.2013 Resmi Gazete Sayısı: 28695
16.	MUHTEMEL PATLAYICI ORTAMDA KULLANILAN TEÇHİZAT VE KORUYUCU SİSTEMLER İLE İLGİLİ YÖNETMELİK	Resmi Gazete Tarihi: 30.12.2006 Resmi Gazete Sayısı: 26392 (4.Mük.)
17.	SAĞLIK VE GÜVENLİK İŞARETLERİ YÖNETMELİĞİ	Resmi Gazete Tarihi: 11.09.2013 Resmi Gazete Sayısı: 28762
18.	YAPI İŞLERİNDE İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ YÖNETMELİĞİ	05.10.2013-28786 tarih sayılı RG

Tablo 6- Teftiş Konu Mevzuat

3.2. Teftiş Aşaması

Teftiş sırasında işyeri yetkilileri ile görüşülmüş, yapılacak programlı teftişin amacı, iş sağlığı ve güvenliğinin önemi, yapılacak denetim ve mevzuat hakkında detaylı bilgi verilmiştir.

İşyeri İSG sorumluları ve çalışanları ile çalışan temsilcileri ile görüşülmüş ve yapılacak denetim ve

mevzuat hakkında detaylı bilgi verilmiştir.

Teftiş konusu olan “elektrik” işi sorumluları ile görüşülmüş konuya ilişkin mevzuat hakkında bilgi verilerek mevzuatın uygulamasına (kaçak akım rölesi, elektrik kablolarının korunması, küçük gerilim kullanımı vb.) yönelik sorunlarda bilgi alışverişi yapılmıştır.

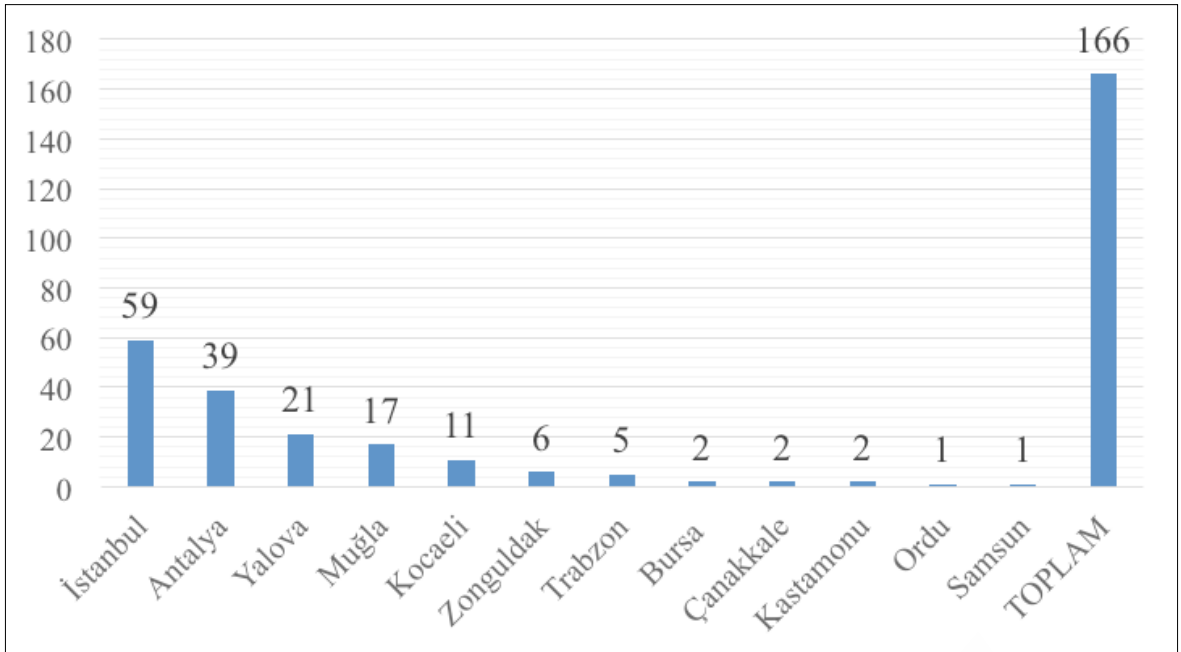
Teftiş konusu olan “yüksekte çalışma-iskele” işi sorumluları ile görüşülmüş ve konuya ilişkin mevzuat hakkında bilgi verilerek mevzuatın uygulamasına (uygun iskele kurulumu, uygun korkuluk, iskele/ yüksekte çalışma izni vb.) yönelik sorunlarda bilgi alışverişi yapılmıştır.

Teftiş konusu olan “kimyasal-boya” işi sorumluları ile görüşülmüş ve konuya ilişkin mevzuat hakkında bilgi verilerek mevzuatın uygulamasına (kapalı alanda doğru havalandırma, exproof cihaz kullanımı, sıcak çalışma izni vb.) yönelik sorunlarda bilgi alışverişi yapılmıştır.

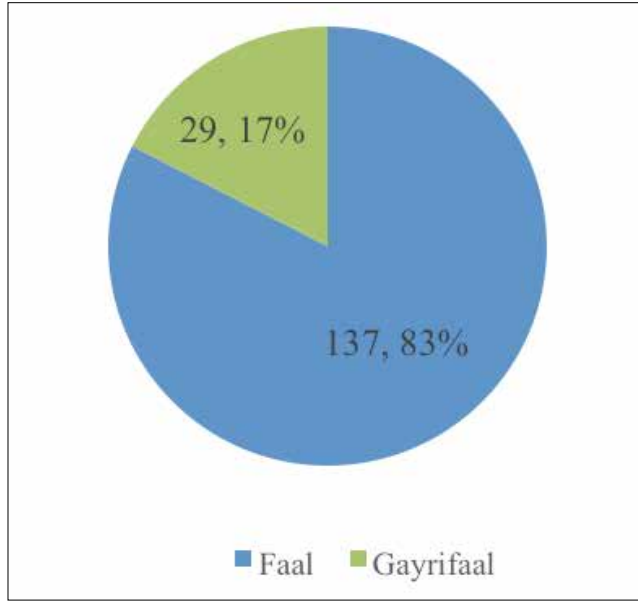
Yapılan denetimler esnasında sektörde faaliyet gösteren işyerlerinde uygulanan “iyi uygulama örnekleri” diğer işyerleri ile paylaşılarak karşılaşılan zorlukların aşılmasına katkıda bulunulmuştur.

İşyerinde çalışan temsilcileri ve/veya sendika temsilcilerinin işyerinde var olan çalışma koşulları ve işyerinin iş sağlığı ve güvenliğine ilişkin uygulamaları tavsiyeleri vb. hakkında görüşülmüş ve ifadelerine başvurulmuştur.

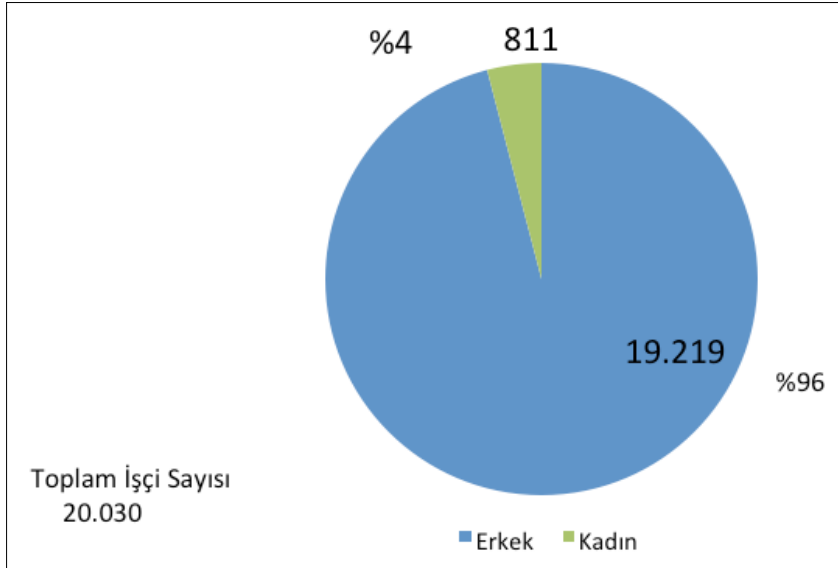
3.3. İstatistikler

Şekil 4- Teftiş Kapsamına Alınan İşyerlerinin İllere Göre Dağılımı

Şekil 5- Teftiş Kapsamına Alınan İşyerlerinin Faal-Gayrifaal Durumu (sayı; yüzde)

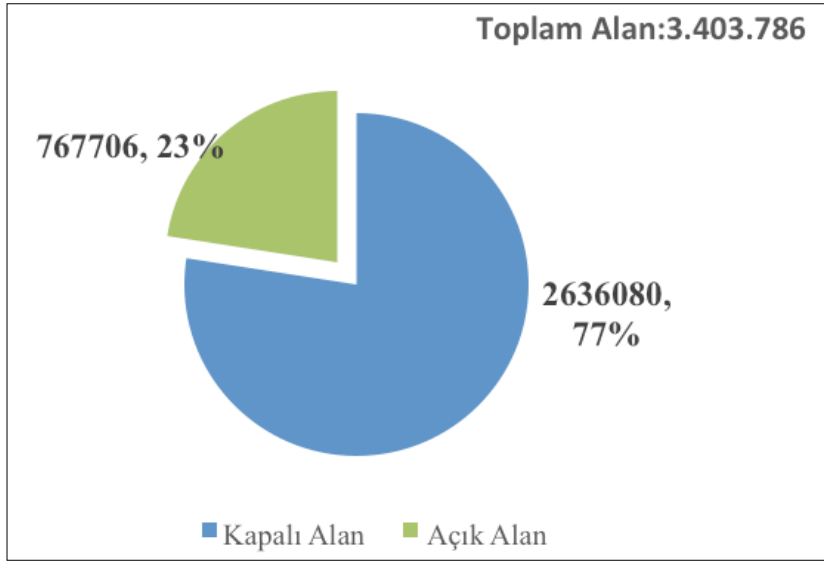

Şekil 6- Teftiş Kapsamına Ulaşılan İşçi Sayısı

	2015	2012	2007	2006
İstanbul	10320	7340	14131	16173
Yalova	5871	4483		
Antalya	1354			
Kocaeli	1174			
Bursa	631			
Muğla	266			

	2015	2012	2007	2006
Çanakkale	156			
Zonguldak	135			
Trabzon	94			
Ordu	29			
TOPLAM	2030	11823	14131	16173

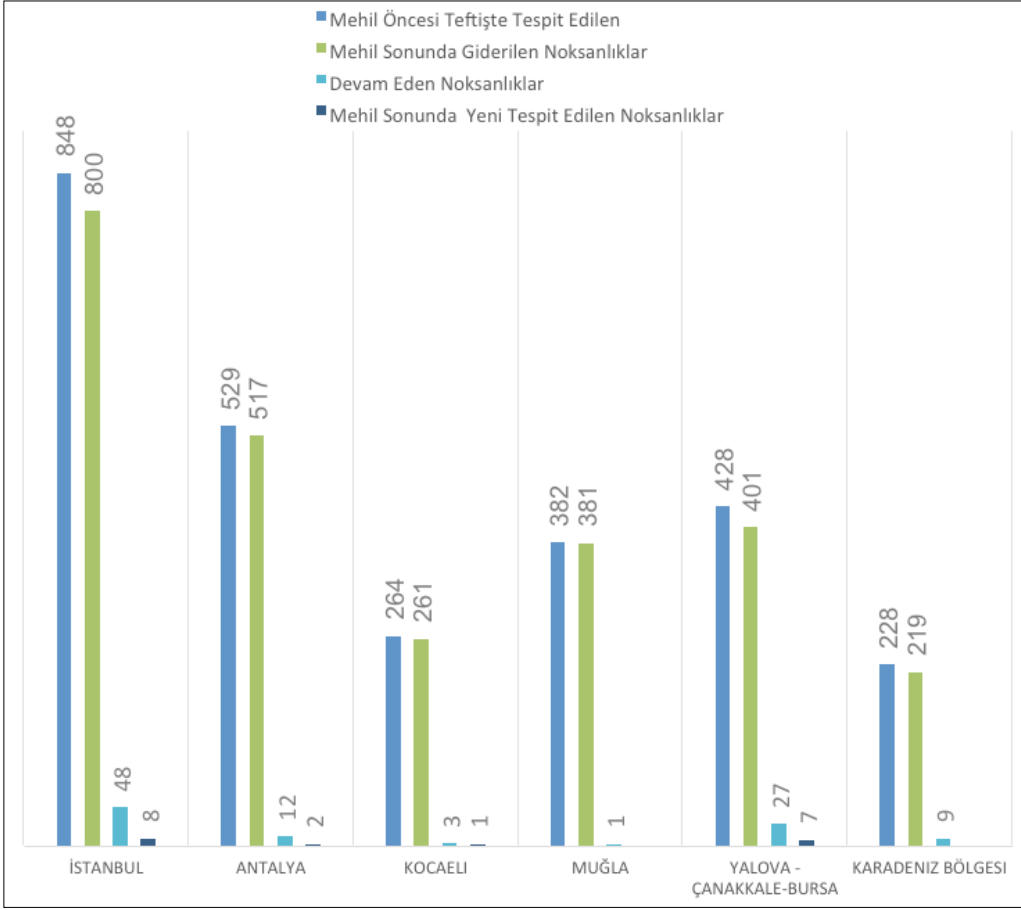
Tablo 7- Teftişler Kapsamında Yıllara Göre İl Bazında Ulaşılan İşçi Sayısı

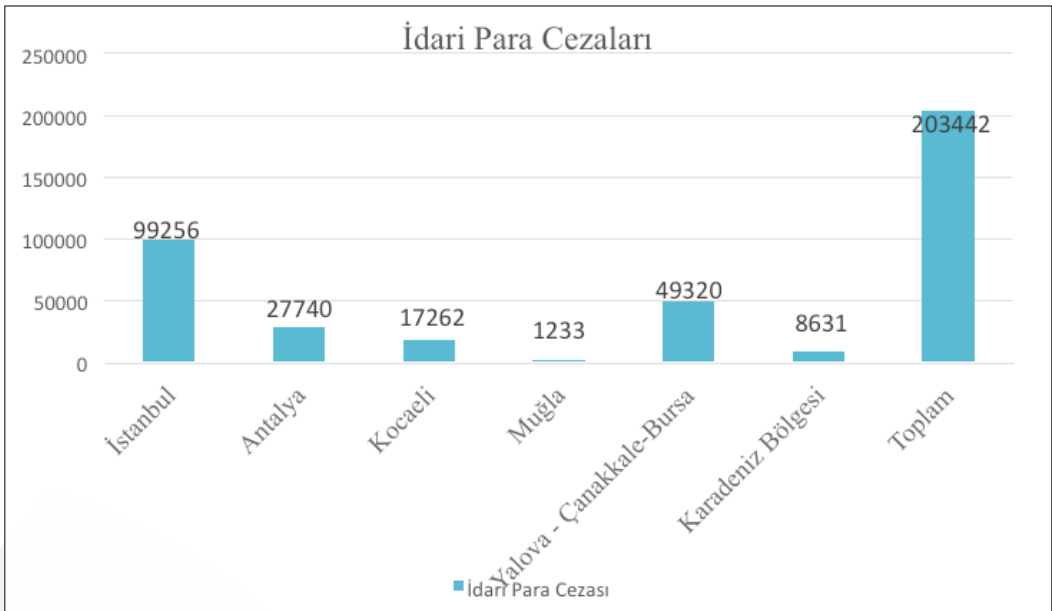
Şekil 7- Teftiş Kapsamına Teftiş Yapılan İşyeri Alanları (m2)

Noksanlık	İstanbul	Antalya	Kocaeli	Muğla	Yalova - Çanakkale- Bursa	Karadeniz Bölgesi	Toplam
Mehil Öncesi Teftişte Tespit Edilen	848	529	264	382	428	228	2679
Mehil Sonunda Giderilen Noksanlıklar	800	517	261	381	401	219	2579
Devam Eden Noksanlıklar	48	12	3	1	27	9	100
Mehil Sonunda Yeni Tespit Edilen Noksanlıklar	8	2	1	-	7	-	18
İdari Para Cezası	99.256	27.740	17.262	1.233	49.320	8.631	203.442
Durdurma	1	-	-	-	-	-	1

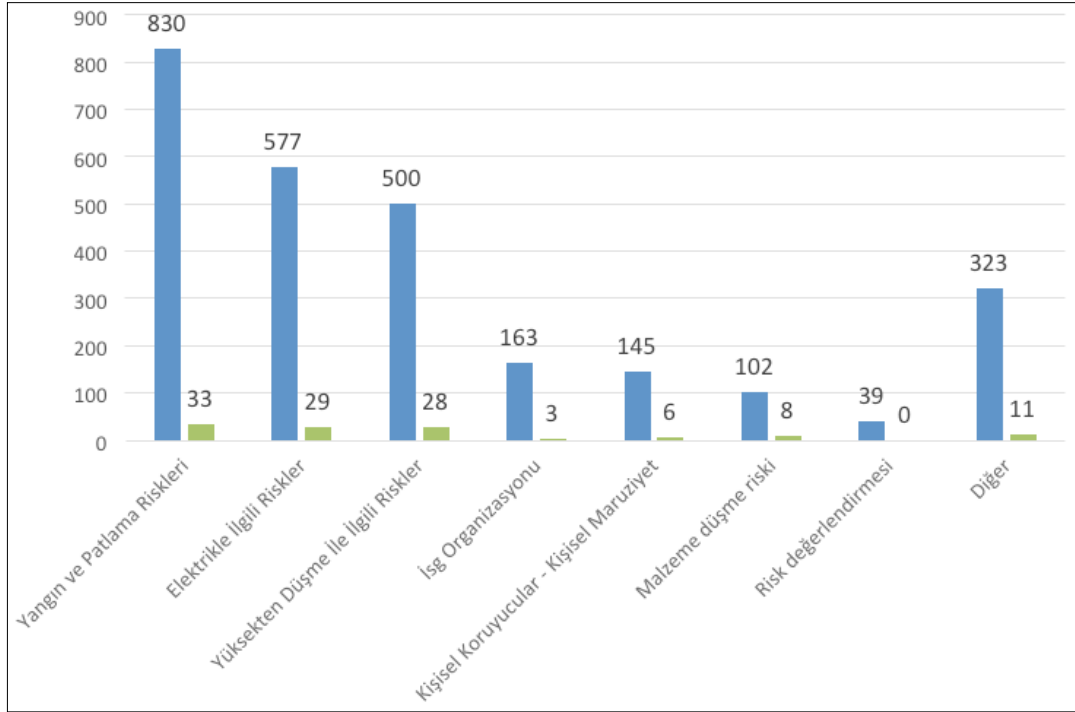
Tablo 8- İllere Göre Tespit Edilen Giderilen Noksan Hususlar ve İdari Yaptırımlar

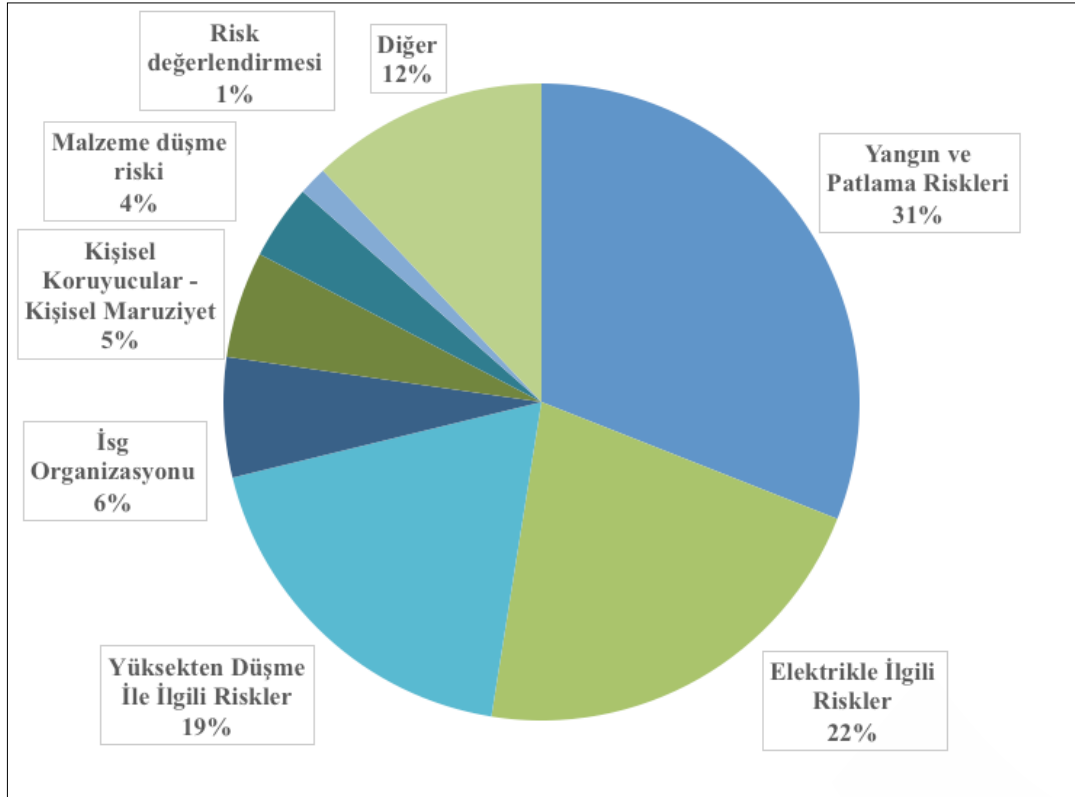
Şekil 8- İllere Göre Tespit Edilen ve Giderilen Noksan Hususlar

Şekil 9- İllere Göre İdari Para Cezaları

Şekil 10- Risk Konularına Göre İlk Tespit ve Sonrası Noksanlık Sayıları

Şekil 11- Risk Konularına Göre Noksanlık Yüzdeleri

ÇSGBT.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
İŞ TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI

İş Sağlığı ve Güvenliği Profesyonelleri							
Noksanlık	İstanbul	Antalya	Kocaeli	Muğla	Yalova - Çanakkale- Bursa	Karadeniz Bölgesi	Toplam
İş Güvenliği Uzmanı Yoktur	5	3	1			2	11
İşyeri Hekimi Yoktur	4	2	1			2	9
Diğer Sağlık Personeli Yoktur	1	1	2		3	3	10
Çalışan Temsilcisi Yoktur	4	2	4	4	2	5	21

Tablo 9- İSG Profesyonelleri Açısından İllere Göre Tespit Edilen Noksanlıklar

4. BÖLÜM

MEVZUATA AYKIRILIKLAR

4. BÖLÜM

MEVZUATA AYKIRILIKLAR

Aşağıda işyerlerinde tespit edilen mevzuata aykırı hükümler ile hükümlerin hukuki dayanakları belirtilmiştir.

ELEKTRİK İLE İLGİLİ RİSKLER

1. Elektrik panoları dış etkenlere karşı uygun koruma düzeyinde değildir.

Ekipman ve koruyucu cihazların tasarımı, yapımı ve seçiminde, dağıtılan enerjinin tipi ve gücü, dış şartlar ile çalışma alanının çeşitli bölümlerine girmeye yetkili kişilerin eğitim ve deneyimleri göz önünde bulundurulur.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /A -20)

2. Elektrik panoları malzeme çarpma, düşme vb. risklere karşı korumalı değildir.

Enerji dağıtım tesisleri, yangın veya patlama riski oluşturmayacak şekilde tasarlanarak kurulur ve işletilir. Kişilerin, doğrudan veya dolaylı teması sonucu elektrik çarpması riskine karşı korunması sağlanır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /A -13)

3. Elektrik panoları kilitli değildir.

Yapı alanında veya çalışanların erişebileceği yerlerde bulunan elektrik panoları, tevzi tabloları ile kontrol tertibatı ve benzeri tesisat, kilitli dolap veya hücre içine konulur. Bakım, onarım ve yenileme nedeniyle gerilim altındaki tesisatın tecritlerinin çıkarılması gerektiğinde uyarı ve koruma amacıyla gerekli tedbirler alınır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /A -17)

4. Elektrik panolarının içinde yalıtımsız kısımlar vardır.

Bütün iş ekipmanları, çalışanların doğrudan veya dolaylı olarak elektrikle temas riskinden korunmasına uygun olur.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:6.1-a EK I - 2.19)

5. Elektrik panolarının altında yalıtkan malzeme yoktur.

Yapı alanında veya çalışanların erişebileceği yerlerde bulunan elektrik panoları, tevzi tabloları ile kontrol tertibatı ve benzeri tesisat, kilitli dolap veya hücre içine konulur. Bakım, onarım ve yenileme

ÇSGBT.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
İŞ TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI

nedeniyle gerilim altındaki tesisatın tecritlerinin çıkarılması gerektiğinde uyarı ve koruma amacıyla gerekli tedbirler alınır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /A -17)

6. Elektrik panolarında kaçak akım rölesi tesis edilmemiştir.

Yapı alanı içerisindeki ana pano ve tali elektrik panolarında uygun kaçak akım rölesi kullanılır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /A -16)

7. Hasar görmüş, yıpranmış, yalıtımı bozuk elektrik kabloları vardır.

Yapı alanında kullanılan sabit ve seyyar iletkenler ile teçhizatların dış etkenlerden korunması sağlanır, eskimiş veya yıpranmış olanlar kullanılmaz.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /A - 19)

8. Elektrik kabloları; su, ısı işlem, keskin cisim vb. ne karşı korunaklı değildir.

Yapı alanında kullanılan sabit ve seyyar iletkenler ile teçhizatların dış etkenlerden korunması sağlanır, eskimiş veya yıpranmış olanlar kullanılmaz.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /A -19)

9. Kaynak makinelerinde kullanılan aparatların (pens, kablo vb.) yalıtımları bozuktur.

Bütün iş ekipmanları, çalışanların doğrudan veya dolaylı olarak elektrikle temas riskinden korunmasına uygun olur.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde: 6.1-a EK I - 2.19)

10. Elektrik tesisatının kontrolü/periodyk kontrol belgesi yoktur.

İlgili standartlarda aksi belirtilmediği sürece, tesisatların periyodik kontrolleri yılda bir yapılır. Elektrik tesisatı, topraklama tesisatı, paratoner tesisatı ile akümülatör ve transformatör ve benzeri elektrik ile ilgili tesisatın periyodik kontrolleri elektrik mühendisleri, elektrik tekniker veya yüksek teknikerleri tarafından yapılır.

EKİPMAN ADI	KONTROL PERİYODU (Azami Süre)	PERİYODİK KONTROL KRİTERLERİ
Elektrik Tesisatı, Topraklama Tesisatı, Paratoner	Standartlarda süre belirtilmemişse 1 Yıl	21/8/2001 tarihli ve 24500 sayılı Resmî Gazete'de Yayınlanan Elektrik Tesislerinde Topraklamalar Yönetmeliği, 30/11/2000 tarihli ve 24246 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği ve 4/11/1984 tarihli ve 18565 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektrik İç Tesisleri Yönetmeliği ile TS EN 60079 standardında belirtilen hususlara göre yapılır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:7 EK III - 2.3)

11. Topraklama tesisatının kontrolü/periyyodik kontrol belgesi yoktur.

İlgili standartlarda aksi belirtilmediği sürece, tesisatların periyyodik kontrolleri yılda bir yapılır. Elektrik tesisatı, topraklama tesisatı, paratoner tesisatı ile akümülatör ve transformatör ve benzeri elektrik ile ilgili tesisatın periyyodik kontrolleri elektrik mühendisleri, elektrik tekniker veya yüksek teknikerleri tarafından yapılır.

EKİPMAN ADI	KONTROL PERİYODU (Azami Süre)	PERİYODİK KONTROL KRİTERLERİ
Elektrik Tesisatı, Topraklama Tesisatı, Paratoner	Standartlarda süre belirtilmemişse 1 Yıl	21/8/2001 tarihli ve 24500 sayılı Resmî Gazete’de Yayınlanan Elektrik Tesislerinde Topraklamalar Yönetmeliği, 30/11/2000 tarihli ve 24246 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği ve 4/11/1984 tarihli ve 18565 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik İş Tesisleri Yönetmeliği ile TS EN 60079 standardında belirtilen hususlara göre yapılır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:7 EK III- 2.3)

12. Paratonerin kontrolü/periyyodik kontrol belgesi yoktur.

İlgili standartlarda aksi belirtilmediği sürece, tesisatların periyyodik kontrolleri yılda bir yapılır. Elektrik tesisatı, topraklama tesisatı, paratoner tesisatı ile akümülatör ve transformatör ve benzeri elektrik ile ilgili tesisatın periyyodik kontrolleri elektrik mühendisleri, elektrik tekniker veya yüksek teknikerleri tarafından yapılır.

EKİPMAN ADI	KONTROL PERİYODU (Azami Süre)	PERİYODİK KONTROL KRİTERLERİ
Elektrik Tesisatı, Topraklama Tesisatı, Paratoner	Standartlarda süre belirtilmemişse 1 Yıl	21/8/2001 tarihli ve 24500 sayılı Resmî Gazete’de Yayınlanan Elektrik Tesislerinde Topraklamalar Yönetmeliği, 30/11/2000 tarihli ve 24246 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik Kuvvetli Akım Tesisleri Yönetmeliği ve 4/11/1984 tarihli ve 18565 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Elektrik İş Tesisleri Yönetmeliği ile TS EN 60079 standardında belirtilen hususlara göre yapılır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:7 EK III- 2.3)

13. Seyyar aydınlatmalarda küçük gerilim kullanılmamaktadır.

Bütün iş ekipmanları, çalışanların doğrudan veya dolaylı olarak elektrikle temas riskinden korunmasına uygun olur.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:6.1-a EK I - 2.19)

14. Farklı gerilimler için birbirinden farklı fiş priz bağlantıları kullanılmamaktadır.

Yapı alanında elektrik bağlantıları için uygun bağlantı elemanları kullanılır, açık uçlu kablolarla bağlantı yapılmaz.

ÇSGB**T.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI**
İŞ TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /A -18)

15. Elektrikli iş ekipmanlarında gövde topraklaması yoktur.

Elektrikle çalışan iş ekipmanlarının gövde güvenlik topraklaması yapılır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /A -22)

16. İskelenin gövde topraklaması yoktur.

Madeni cephe iskeleleri statik elektrığe karşı uygun şekilde topraklanır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /B II -35)

YÜKSEKTEN DÜŞME İLE İLGİLİ RİSKLER**17. İskelenin korkulukları yoktur.**

Çalışma yerlerinde çalışanların güvenliği öncelikle, güvenli korkuluklar, düşmeyi önleyici platformlar, bariyerler, kapaklar, çalışma iskeleleri, güvenlik ağları veya hava yastıkları gibi toplu koruma tedbirleri ile sağlanır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /A-2.ç)

18. İskelenin korkulukları yükseklik, statik vb. açıdan uygun değildir.

Korkuluklarda; Platformdan en az bir metre yükseklikte ve herhangi bir yönden gelebilecek en az 125 kilogramlık yüke dayanıklı ana korkuluk, Platforma bitişik, en az 15 santimetre yüksekliğinde topuk levhası, Topuk levhası ile ana korkuluk arasında açıklıklar 47 santimetreden fazla olmayacak şekilde konulan ara korkuluk, bulunması sağlanır. (6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /A -6)

19. İskelede kullanılan platformlar sabitlenebilir nitelikte değildir.

İskele platformları hareket etmeyecek şekilde iskele sistemine sabitlenir. Platform elemanları ile iskele dikey elemanları arasında ve platform döşemesinde çalışanların düşmesine sebep olabilecek boşluk bulunmaması sağlanır. (6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5 EK IV /B II -21)

20. İskelede katlar arası geçiş için merdiven yoktur.

İskelelerde çalışan platformlara güvenli ulaşımın sağlanması için merdiven sistemleri veya benzeri güvenli ulaşım sistemleri kullanılır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı Ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5 EK IV /B II -34)

21. İskelenin kullanıma hazır olmayan kısımlarında uyarı işaretleri yoktur.

Kurma, sökme veya değişiklik yapılması sırasında iskelenin kullanıma hazır olmayan kısımları,

23/12/2003 tarihli ve 25325 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Güvenlik ve Sağlık İşaretleri Yönetmeliğine uygun şekilde genel uyarı işaretleri ile işaretlenir ve tehlikeli bölgeye girişler fiziki olarak engellenir.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde: 6.2 EK II- 4.3.5)

22. İskelenin gemi inşaat mühendisi tarafından yapılmış kurma sökme planı yoktur.

Seçilen iskelenin karmaşıklığına bağlı olarak kurma, kullanma ve sökme planı; yapı işlerinde inşaat mühendisi, inşaat teknikeri veya yüksek teknikeri; gemi inşası ve sökümü işlerinde ise gemi inşaatı mühendisi tarafından yapılır veya yaptırılır. Bu plan, iskele ile ilgili detay bilgileri içeren standart form şeklinde olabilir.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:6/2 EK II- 4.3.2)

23. İskelenin sağlık ve dayanıklılık belgesi yoktur

Seçilen iskelenin sağlık ve dayanıklılık hesabı mevcut değilse veya var olan hesaplar seçilen iskele tipinde tasarlanan yapısal değişikliklere uygun değilse veya iskelenin genel olarak alışılmış standart konfigürasyonlara uygun yapıda imal edilmemiş olduğu durumlarda bunların sağlık ve dayanıklılık hesapları yapılır. Bu hesaplar yapılmadan iskeleler kullanılamaz.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:6/2 EK II- 4.3.1)

24. Kullanılan seyyar merdivenler sabitlenmemiştir, dayanak yeri yoktur ve çıkılacak platformu aşacak şekilde değildir.

Portatif el merdivenlerinin kullanımı sırasında üst veya alt uçları sabitlenerek veya kaymaz bir malzeme kullanılarak veya aynı korumayı sağlayan diğer tedbirlerle, ayaklarının kayması önlenir. Platformlara çıkmakta kullanılan el merdivenleri, platformda tutunacak yer bulunmadığı durumlarda, güvenli çıkışı sağlamak için platform seviyesini yeteri kadar aşacak uzunlukta tesis edilir. Uzatılıp kilitlenebilir ve eklenebilir el merdivenleri, parçalarının birbirinden ayrı hareket etmeleri önlenecek şekilde kullanılır. Mobil el merdivenleri, üzerine çıkılmadan önce hareketleri durdurulur ve sabitlenir.

El merdivenlerinde her zaman çalışanların elleriyle tutunabilecekleri uygun yer ve sağlam destek bulunur. Özellikle, bir el merdiveni üzerinde elle yük taşıyorsa bu durum elle tutacak yer bulunması zorunluluğunu ortadan kaldırmaz.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:6/2 EK II- 4.2.2, 4.2.3.)

25. İskelenin periyodik olarak kontrolü yapılmamıştır.

İskeleler aşağıda belirtilen durumlarda işveren tarafından görevlendirilen ehil bir kişi tarafından kontrole tabi tutularak, iskeleler ile ilgili özel tedbirlerde belirtilen hususları içeren kontrol raporu hazırlanır, rapor sonucunda sadece güvenli olduğu tespit edilen iskelelerde çalışma yapılır;

- a) Kullanılmaya başlamadan önce,
- b) Haftada en az bir kez,
- c) Üzerinde değişiklik yapıldığında,

ÇSGB**T.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI**
İŞ TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI

ç) Belli bir süre kullanılmadığında,

d) Sismik sarsıntı, kuvvetli rüzgârlar gibi olumsuz hava şartlarına veya denge ve sağlamlığını etkileyebilecek diğer koşullara maruz kaldığında.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /B- 25)

26. Geminin gövdesinde yapılan platformlar (çapak iskele) korkuluk ve statik açısından uygun değildir.

Çalışma platformları ve geçitler kişileri düşmekten ve düşen cisimlerden koruyacak şekilde yapılır, boyutlandırılır, kullanılır ve muhafaza edilir.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /A -7)

27. Gemi blok kenarlarında, menhollerde, tesisat boşluklarında vb. yerlerde korkuluk yoktur.

Çalışma yerlerinde çalışanların güvenliği öncelikle, güvenli korkuluklar, düşmeyi önleyici platformlar, bariyerler, kapaklar, çalışma iskeleleri, güvenlik ağıları veya hava yastıkları gibi toplu koruma tedbirleri ile sağlanır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /A-2.ç)

28. Ambara inen dik korkuluksuz merdivenlerde yüksekte düşmeye karşı tedbir alınmamıştır.

Toplu koruma tedbirlerinin düşme riskini tamamen ortadan kaldıramadığı, uygulanmasının mümkün olmadığı, daha büyük tehlike doğurabileceği, geçici olarak kaldırılmasının gerektiği hallerde, yapılan işlerin özelliğine uygun bağlantı noktaları veya yaşam hatları oluşturularak tam vücut kemer sistemleri veya benzeri güvenlik sistemlerinin kullanılması sağlanır. Çalışanlara bu sistemlerle beraber yapılan işe ve standartlara uygun bağlantı halatları, kancalar, karabinalar, makaralar, halkalar, sapanlar ve benzeri bağlantı tertibatları; gerekli hallerde iniş ve çıkış ekipmanları, enerji sönmüleyici aparatlar, yatay ve dikey yaşam hatlarına bağlantıyı sağlayan halat tutucular ve benzeri donanımlar verilerek kullanımı sağlanır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /A -2.d)

29. Cherry picker, seyyar mobil lif vb. kaldırma araçlarında çalışan işçiler emniyet kemeri kullanmamaktadır.

Çalışanları kaldırma veya taşımada kullanılan iş ekipmanlarında;

a) Taşıma kabininin düşme riski uygun araçlarla önlenir,

b) Kullanıcının kendisinin kabinden düşme riski önlenir,

c) Özellikle cisimlerle istenmeyen temas sonucu, kullanıcının çarpma, sıkışma veya ezilme riski önlenir,

ç) Herhangi bir olay neticesinde kabin içinde mahsur kalan çalışanların tehlikeye maruz kalmaması ve kurtarılması sağlanır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:6/1-a EK I -3.2.4)

30. Vinç merdivenlerinde kontrolsüz ve kişisel koruyucu donanımsız çıkışı engelleyecek tedbirler alınmamıştır.

Yüksekte yapılan geçici işler uygun bir platformda, güvenlik içinde ve uygun ergonomik koşullarda yapılamıyorsa, güvenli çalışma koşullarını sağlayacak ve devam ettirecek en uygun iş ekipmanı seçilir. Toplu koruma önlemlerine kişisel koruma önlemlerine göre öncelik verilir. İş ekipmanının boyutları, yapılacak işin doğasına ve öngörülen yüke uygun, geçişlerin tehlikesiz şekilde yapılmasını sağlayacak şekilde olması gerekir.

Yüksekteki geçici çalışma yerlerine ulaşmak için en uygun yol ve araçlar, geçişlerin sıklığı, söz konusu yerin yüksekliği ve kullanım süresi göz önüne alınarak belirlenir. Seçilen bu araçlar, yakın bir tehlike durumunda çalışanların tahliyesini de mümkün kılacak şekilde olur. Ulaşımında kullanılan yol, araç ve platformlar ile katlar veya ara geçitler arasındaki geçişlerde düşme riski ortadan kaldırılır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:6/1-a EK II -4.1.1.)

31. Jiglerde merdiven ve çalışma alanı oluşturulmamıştır.

Çalışanların üretim, bakım ve ayar işlemleri yapacakları yerlere güvenli bir şekilde ulaşabilmeleri ve orada güvenli bir şekilde çalışabilmeleri için uygun şartlar sağlanır. (6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde 6/1-a EK I - 2.16)

32. Yüksekte çalışma yapılan sepetler çalışanın düşme riskine önleyecek şekilde değildir. (Korkuluk fiziki açıdan yetersiz ve emniyet kemerinin takılabileceği yer yok)

Çalışma yerlerinde çalışanların güvenliği öncelikle, güvenli korkuluklar, düşmeyi önleyici platformlar, bariyerler, kapaklar, çalışma iskeleleri, güvenlik ağları veya hava yastıkları gibi toplu koruma tedbirleri ile sağlanır. Toplu koruma tedbirlerinin düşme riskini tamamen ortadan kaldıramadığı, uygulanmasının mümkün olmadığı, daha büyük tehlike doğurabileceği, geçici olarak kaldırılmasının gerektiği hallerde, yapılan işlerin özelliğine uygun bağlantı noktaları veya yaşam hatları oluşturularak tam vücut kemer sistemleri veya benzeri güvenlik sistemlerinin kullanılması sağlanır. Çalışanlara bu sistemlerle beraber yapılan işe ve standartlara uygun bağlantı halatları, kancalar, karabinalar, makaralar, halkalar, sapanlar ve benzeri bağlantı tertibatları; gerekli hallerde iniş ve çıkış ekipmanları, enerji sönmüleyici aparatlar, yatay ve dikey yaşam hatlarına bağlantıyı sağlayan halat tutucular ve benzeri donanımlar verilerek kullanımı sağlanır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /A -2.ç, 2.d)

33. İşyeri düzenli değildir, takılma, düşme riski vardır.

Yapı alanının düzenli ve temiz tutulması sağlanır. Sivri uçları veya keskin kenarları bulunan malzeme ve atıklar düzenli periyotlarla çalışma alanlarından uzaklaştırılır. Yapı alanından uzaklaştırılması mümkün olmayan sivri veya keskin kenarları bulunan malzemelerin saplanma riskine karşı gerekli koruyucu malzemeler ile korunması/kaplanması sağlanır.

ÇSGB**T.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI**
İŞ TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /A -24)

34. İskelede korozyona uğramış bölümleri bulunmaktadır.

İskelelerin aşağıdaki hususlara uygun olması sağlanır;

- a) Kendiliğinden hareket etmeyecek, stabilitesi bozulmayacak ve çökmeyecek şekilde tasarlanmış, imal edilmiş ve kurulmuş olması,
- b) İskele sistemlerinin güvenli bir şekilde desteklenmesi, yatay ve düşey kuvvetlere karşı uygun şekilde sabitlenmesi,
- c) Doğru şekilde ve bakımlı bulundurulması,
- ç) Korozyona karşı uygun malzeme kullanılması,
- d) İskele sisteminde çatlak, kırık, yıpranmış ve korozyona uğramış özellikteki iskele ve bağlantı elemanlarının kullanılmaması,
- e) İskelelerde görülen kusurların derhal giderilerek zayıf kısımların güçlendirilmesi.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV/B II - 20)

35. Denizden adam kurtarmaya yönelik önlemler alınmamıştır.

İşverenin acil durumlara ilişkin yükümlülükleri aşağıda belirtilmiştir:

Çalışma ortamı, kullanılan maddeler, iş ekipmanı ile çevre şartlarını dikkate alarak meydana gelebilecek ve çalışan ile çalışma çevresini etkileyecek acil durumları önceden değerlendirerek muhtemel acil durumları belirler. Acil durumların olumsuz etkilerini önleyici ve sınırlandırıcı tedbirleri alır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik Madde:5)

YANGIN VE PATLAMA RİSKLERİ

36. Acil durum planı yoktur.

İşveren, acil durumların olumsuz etkilerinden korunmak üzere gerekli ölçüm ve değerlendirmeleri yapar, acil durum planlarını hazırlar.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:11-b)

37. Acil durum tatbikatı yapılmamıştır.

Acil durumlarla mücadele için işyerinin büyüklüğü ve taşıdığı özel tehlikeler, yapılan işin niteliği, çalışan sayısı ile işyerinde bulunan diğer kişileri dikkate alarak; önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda uygun donanıma sahip ve bu konularda eğitimli yeterli sayıda kişiyi görevlendirir, araç ve gereçleri sağlayarak eğitim ve tatbikatları yaptırır ve ekiplerin her zaman hazır bulunmalarını sağlar.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:11-c)

38. Acil durum ekipleri oluşturulmamıştır.

Acil durumlarla mücadele için işyerinin büyüklüğü ve taşıdığı özel tehlikeler, yapılan işin niteliği, çalışan sayısı ile işyerinde bulunan diğer kişileri dikkate alarak; önleme, koruma, tahliye, yangınla mücadele, ilk yardım ve benzeri konularda uygun donanımına sahip ve bu konularda eğitimli yeterli sayıda kişiyi görevlendirir, araç ve gereçleri sağlayarak eğitim ve tatbikatları yaptırır ve ekiplerin her zaman hazır bulunmalarını sağlar.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:11-c)

39. Gemilerin krokileri oluşturulmamıştır. (Acil durum işaretlemeleri)

Acil durum planı kapsamında hazırlanan kroki bina içinde kolayca görülebilecek yerlerde asılı olarak bulundurulur.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik Madde:12-3)

40. Yangınla mücadele ekipmanları yetersizdir.

Yapı alanının özelliklerine, çalışan barakalarının ve diğer tesislerin boyutlarına ve kullanım şekline, alandaki ekipmana, alanda bulunan maddelerin fiziksel ve kimyasal özelliklerine, bulunabilecek azami kişi sayısına bağlı olarak uygun nitelikte ve yeterli sayıda yangınla mücadele araç ve gereci ile gerekli yerlerde yangın dedektörleri ve alarm sistemleri bulundurulur.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /A -32)

41. Yangın söndürme ekipmanlarının tertibi uygun değildir, sağlık ve güvenlik işaretlemesi yapılmamıştır.

Otomatik olmayan yangın söndürme ekipmanı görünür ve kolayca erişilebilir yerlere konulur ve önlerinde engel bulundurulmaz. Yangın söndürme ekipmanları kolay kullanılabilir nitelikte olup, Sağlık ve Güvenlik İşaretleri Yönetmeliğine göre işaretlenir. İşaretlerin uygun yerlere konulması ve kalıcı olması sağlanır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /A -34)

42. Gemilerde 2. çıkış yoktur.

Acil çıkış yolları ve kapıları ile ilgili aşağıdaki hususlara uyulur: Acil çıkış yolları ve kapıları herhangi bir tehlike durumunda, bütün çalışanların işyerini derhal ve güvenli bir şekilde terk etmelerine imkan sağlar.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /A -31.b)

43. Oksi-Gaz tüplerinin depolamasında gerekli güvenlik tedbirleri alınmamıştır.

(1) Tehlikeli kimyasal maddelerle çalışmalarda çalışanların sağlık ve güvenliği yönünden riskler aşağıdaki önlemlerle ortadan kaldırılır veya en az düzeye indirilir:

a) İşyerinde uygun düzenleme ve iş organizasyonu yapılır.

ÇSGB**T.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI**
İŞ TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI

- b) Tehlikeli kimyasal maddelerle çalışmalar, en az sayıda çalışan ile yapılır.
- c) Çalışanların maruz kalacakları madde miktarlarının ve maruziyet sürelerinin mümkün olan en az düzeyde olması sağlanır.
- ç) İşyerinde kullanılması gereken kimyasal madde miktarı en az düzeyde tutulur.
- d) İşyeri bina ve eklentileri her zaman düzenli ve temiz tutulur.
- e) Çalışanların kişisel temizlikleri için uygun ve yeterli şartlar sağlanır.
- f) Tehlikeli kimyasal maddelerin, atık ve artıkların işyerinde en uygun şekilde işlenmesi, kullanılması, taşınması ve depolanması için gerekli düzenlemeler yapılır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık Ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik Madde:7.1)

44. Sahada bulunan oksî-gaz tüpleri bağılı değildir.

Çalışanların sağlığı ve güvenliği açısından gerekiyorsa, iş ekipmanı ve parçaları uygun yöntemlerle sabitlenir.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:6/1-a EK I -2.6)

45. Kapalı alan veya gaz birikme riski olan yerlerde yapılan çalışmalarda kullanılan oksî-gaz kabloları eklidir.

İşveren, patlamaların önlenmesi ve bunlardan korunmayı sağlamak amacıyla, yapılan işlemlerin doğasına uygun olan teknik ve organizasyona yönelik önlemleri alır. Bu önlemler alınırken aşağıda belirtilen temel ilkelere ve verilen öncelik sırasına uyulur;

- a) Patlayıcı ortam oluşmasını önlemek,
- b) Yapılan işlemlerin doğası gereği patlayıcı ortam oluşmasının önlenmesi mümkün değilse patlayıcı ortamın tutuşmasını önlemek,
- c) Çalışanların sağlık ve güvenliklerini sağlayacak şekilde patlamanın zararlı etkilerini azaltacak önlemleri almak.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Çalışanların Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Korunması Hakkında Yönetmelik Madde:5)

46. Oksî-Gaz tüplerinde geri tepme emniyet valfi yoktur.

Bütün iş ekipmanları, ekipmanda üretilen, kullanılan veya depolanan maddelerin veya ekipmanın patlama riskini önleyecek özellikte olur.

(6331 Sayılı İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık Ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:6 EK I - 2.18)

47. Kimyasallar üstüste depolanmaktadır, raf sistemi yapılmamıştır.

Tehlikeli kimyasal maddelerin, atık ve artıkların işyerinde en uygun şekilde işlenmesi, kullanılması, taşınması ve depolanması için gerekli düzenlemeler yapılır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik Madde:7.1-f)

48. Kimyasal malzeme deposunda exproof ekipman kullanılmamaktadır. (Fan, aydınlatma vb.)

Patlama riskini en aza indirmek ve olası bir patlamada, patlamayı kontrol altına almak, işyerine ve iş ekipmanlarına yayılmasını en aza indirebilmek için; işyerleri, iş ekipmanları ve bunlarla bağlantılı tüm cihazların tasarımı, inşası, montajı ve yerleştirilmesi, bakım, onarım ve işletilmesinde gerekli tüm önlemler alınır. Her bakım ve onarım sonrasında tesisin, ekipmanların veya koruyucu sistemlerin Muhtemel Patlayıcı Ortamda Kullanılan Teçhizat ve Koruyucu Sistemlerle İlgili Yönetmeliğe (94/9/AT) uygunluğunun devam edip etmediği, bağlantılarının ve montajlarının durumu kontrol edilir. İşyerlerinde patlamanın fiziksel tesirlerinden çalışanların etkilenme riskini en aza indirmek için uygun önlemler alınır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Çalışanların Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Korunması Hakkında Yönetmeliği Madde: 9/1-b EK II -2.5)

49. Kimyasal malzeme depolarında statik elektrik toplaklama barası yoktur.

Özellikle, çalışanların ve çalışma ortamının statik elektrik taşıyıcısı veya üreticisi olabileceği durumlarda, bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen tutuşturma tehlikesinin önlenmesinde, statik elektrik boşalmaları da dikkate alınır. Patlayıcı ortamı tutuşturabilen statik elektrik oluşumunu önlemek için çalışanlara uygun malzemeden yapılmış kişisel koruyucu donanımlar verilir.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Çalışanların Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Korunması Hakkında Yönetmeliği Madde: 9/1-b EK II -2.3)

50. Tehlikeli kimyasal tank mesafeleri uygun değildir.

İşyerlerinde, sıvı oksijen, sıvı argon ve sıvı azot bulunan depolama tanklarının yerleştirilmesinde Ek-4'te belirtilen asgari güvenlik mesafelerine uyulur.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmeliği Madde: 7/1-m)

51. Oksi-gaz iletim hattının periyodik kontrolü yapılmamıştır.

Elektrik dışında kalan diğer tesisatın periyodik kontrolleri makine mühendisleri, makine tekniker veya yüksek teknikerleri tarafından yapılır.

EKİPMAN ADI	KONTROL PERİYODU	PERİYODİK KONTROL KRİTERLERİ
Yangın Tesisatı ve Hortumlar, Motopomplar, Boru Tesisatı	Standartlarda süre belirtilmemişse 1 Yıl	Projede belirtilen kriterlere uygun olup olmadığının belirlenmesine yönelik olarak yapılır. Ayrıca TS 9811, TS EN 671-3, TS EN 12416-1 + A2, TS EN 12416-2 + A1, TS EN 12845 + A2 standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:7/3 EK III -2.3.)

52. Oksi-Gaz hortumları amacına uygun nitelikte değildir, hava hortumları kullanılmaktadır.

İş ekipmanı sadece tasarım ve imalat amacına uygun işlerde ve şartlarda kullanılır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık Ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:6 EK I -2.12)

53. Boya tabancasında statik elektrik topraklaması uygun değildir veya kablolar eklidir (antistatik özelliği bozulmuştur).

Özellikle, çalışanların ve çalışma ortamının statik elektrik taşıyıcısı veya üreticisi olabileceği durumlarda, bu Yönetmeliğin 5 inci maddesinde belirtilen tutuşturma tehlikesinin önlenmesinde, statik elektrik boşalmaları da dikkate alınır. Patlayıcı ortamı tutuşturabilen statik elektrik oluşumunu önlemek için çalışanlara uygun malzemeden yapılmış kişisel koruyucu donanımlar verilir.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Çalışanların Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Korunması Hakkında Yönetmeliği Madde: 9/1-b EK II -2.3)

54. Oksi-gaz kollektörleri çarpma, malzeme düşme riskine karşı korunaklı değildir.

Çalışanların sağlık ve güvenliği açısından önemli bir tehlike oluşturabilecek, iş ekipmanının parçalarının kırılması, kopması veya dağılması riskine karşı uygun koruma önlemleri alınır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:6/1-a EK I -2.7)

55. Yangın tesisatının periyodik kontrolü yapılmamıştır.

Elektrik dışında kalan diğer tesisatın periyodik kontrolleri makine mühendisleri, makine tekniker veya yüksek teknikerleri tarafından yapılır.

EKİPMAN ADI	KONTROL PERİYODU	PERİYODİK KONTROL KRİTERLERİ
Yangın Tesisatı ve Hortumlar, Motopomplar, Boru Tesisatı	Standartlarda süre belirtilmemişse 1 Yıl	Projede belirtilen kriterlere uygun olup olmadığının belirlenmesine yönelik olarak yapılır. Ayrıca TS 9811, TS EN 671-3, TS EN 12416-1 + A2, TS EN 12416-2 + A1, TS EN 12845 + A2 standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:7/3 EK-III 2.3.)

56. Gaz ölçüm cihazı yoktur.

Patlayıcı ortam oluşabilecek bölümleri bulunan işyerlerinde; faaliyete başlanılmadan önce bütün işyerinin patlama yönünden güvenliğinin sağlandığı kanıtlanacaktır. Patlamadan korunmayı sağlamak için bütün koşullar yerine getirilir. Patlama yönünden güvenliğin sağlandığının kanıtlanması, patlamadan korunma konusunda eğitim almış ve/veya deneyimli ehil kişilerce yapılır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Çalışanların Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Korunması Hakkında Yönetmeliği Madde:9/1-b EK II -2.8)

57. Kapalı alana giriş, ısı çalışması izni vb. çalışma izin prosedürleri yoktur.

Patlamadan Korunma Dokümanında gerekli görülmesi halinde;

- Tehlikeli yerlerdeki çalışma, işveren tarafından düzenlenen yazılı talimatlara uygun yapılır.
- Gerek tehlikeli işlerin yapılmasında, gerekse başka çalışmaları etkileyerek tehlikeye neden olabilecek diğer işlerin yapılmasında, çalışma izin sistemi uygulanır.

Çalışma izni, bu konuda yetkili ve sorumlu olan bir kişi tarafından işe başlamadan önce yazılı olarak verilir.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Çalışanların Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Korunması Hakkında Yönetmeliği Madde: 9/1-b EK II -1.2)

58. Oksigaz hortumları; su, ısıt ışılem, keskin cisim vb. ne karşı korunaklı değildir

Çalışanların sağlık ve güvenliği açısından önemli bir tehlike oluşturabilecek, iş ekipmanının parçalarının kırılması, kopması veya dağılması riskine karşı uygun koruma önlemleri alınır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:6/1-a EK I -2.7)

59. Bina, hangar vb. 2. çıkış yoktur.

Herhangi bir tehlike durumunda, bütün çalışanların işyerini derhal ve güvenli bir şekilde terk etmelerini mümkün kılacak şekilde tesisi sağlanır. Gerekli durumlarda bu konuyla ilgili planlar hazırlanarak düzenli tatbikatlar yapılır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İşyeri Bina ve Eklentilerinde Alınacak Sağlık ve Güvenlik Önlemlerine İlişkin Yönetmeliği Madde: 5/1-a EK I -10.b)

60. Patlamadan korunma dokümanı yoktur.

İşveren, 6 ncı maddede belirtilen yükümlülüğünü yerine getirirken, ikinci fıkrada belirtilen hususların yer aldığı Patlamadan Korunma Dokümanını hazırlar.

(2) Patlamadan Korunma Dokümanında;

- a) Patlama riskinin belirlendiği ve değerlendirildiği hususu,
- b) Bu Yönetmelikte belirlenen yükümlülüklerin yerine getirilmesi için alınacak önlemler,
- c) İşyerinde Ek-1'e göre sınıflandırılmış yerler,
- ç) Ek-2 ve Ek-3'te verilen asgari gereklerin uygulanacağı yerler,
- d) Çalışma yerleri ve uyarı cihazları da dahil olmak üzere iş ekipmanının tasarımı, işletilmesi, kontrolü ve bakımının güvenlik kurallarına uygun olarak sağlandığı,
- e) İşyerinde kullanılan tüm ekipmanın 25/4/2013 tarihli ve 28628 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliğine uygunluğu, yazılı olarak yer alır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30 Çalışanların Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Korunması Hakkında Yönetmeliği Madde:10/2)

61. Kimyasallara yönelik işaretlemeler yetersizdir. (borular, hatlar, kaplar vb.)

İçinde tehlikeli madde veya preparatların bulunduğu veya depolandığı kaplar ile bunları ihtiva eden veya taşıyan, görünür borular; meri mevzuata uygun olarak, renkli zemin üzerinde piktogram veya sembol bulunan etiket ile işaretlenir. Söz konusu etiketler;

- Aynı piktogram veya semboller kullanılarak, ek-2'de verilen uyarı işaretleri ile değiştirilebilir.
- Tehlikeli madde veya preparatın adı ve/veya formülü ve tehlikesi hakkında ek bilgileri de içerebilir. İçinde tehlikeli madde veya preparatların bulunduğu borular, vanalar, supaplar ve bunlarla ilgili parçalar, taşındıkları maddelere göre ayrı renklerde boyanır ve kolay görülebilen yerlere belirti işaretler konulur ve kollu veya saplı vana ve muslukların üzerinde, bunların açık

ÇSGB

T.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
İŞ TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI

veya kapalı olduklarını gösteren işaret veya tertibat bulundurulur.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30 Sağlık ve Güvenlik İşaretleri Yönetmeliği Madde: EK III -1,2)

62. Kimyasal depo, kapların taşma havuzu yoktur

Bütün iş ekipmanları, ekipmanın aşırı ısınması veya yanmasına veya ekipmandan gaz, toz, sıvı, buhar veya üretilen, kullanılan veya depolanan diğer maddelerin yayılması riskine karşı çalışanların korunmasına uygun olur.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:6/1-a EK I -2.17)

63. Acil çıkış kapıları uygun değildir. (Dışarı açılmamakta, kilitlenmiş vaziyette vb.)

Acil çıkış yollarının ve kapılarının sayısı ile yerleşimi ve boyutlarının, yapı alanının ve çalışan barakalarının kullanım şekline ve boyutlarına, içinde bulunan ekipmana, bulunabilecek azami çalışan sayısına ve 27/11/2007 tarihli ve 2007/12937 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Binaların Yangından Korunması Hakkında Yönetmelik hükümlerine uygun olması sağlanır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /A -31.c)

64. Boya deposunun havalandırması yoktur.

Riski kaynağında önlemek üzere; uygun iş organizasyonu ve yeterli havalandırma sistemi kurulması gibi toplu koruma önlemleri uygulanır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik Madde:7/1-g.2)

65. Boyahanede ex-proof ekipman kullanılmamaktadır.

Patlama riskini en aza indirmek ve olası bir patlamada, patlamayı kontrol altına almak, işyerine ve iş ekipmanlarına yayılmasını en aza indirebilmek için; işyerleri, iş ekipmanları ve bunlarla bağlantılı tüm cihazların tasarımı, inşası, montajı ve yerleştirilmesi, bakım, onarım ve işletilmesinde gerekli tüm önlemler alınır. Her bakım ve onarım sonrasında tesisin, ekipmanların veya koruyucu sistemlerin Muhtemel Patlayıcı Ortamda Kullanılan Teçhizat ve Koruyucu Sistemlerle İlgili Yönetmeliğe (94/9/AT) uygunluğunun devam edip etmediği, bağlantılarının ve montajlarının durumu kontrol edilir. İşyerlerinde patlamanın fiziksel tesirlerinden çalışanların etkilenme riskini en aza indirmek için uygun önlemler alınır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Çalışanların Patlayıcı Ortamların Tehlikelerinden Korunması Hakkında Yönetmeliği Madde: 9/1-b EK II- 2.5)

66. Oksi-gaz tüpleri/basınçlı kapların manometresi olmayanlar, kırık olanlar mevcuttur

İş ekipmanında bulunan ve güvenliği etkileyen kumanda cihazları açıkça görülebilir ve tanınabilir özellikte olur. Gerektiğinde uygun şekilde işaretlenir.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:6/1-a EK I -2.1.1)

67. Günlük ihtiyaçtan fazla kimyasal madde bulundurulması, Kimyasal depo yeri yoktur.

Tehlikeli kimyasal maddelerle çalışmalarda çalışanların sağlık ve güvenliği yönünden riskler aşağıdaki önlemlerle ortadan kaldırılır veya en az düzeye indirilir: İşyerinde kullanılması gereken kimyasal madde miktarı en az düzeyde tutulur.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Kimyasal Maddelerle Çalışmalarda Sağlık ve Güvenlik Önlemleri Hakkında Yönetmelik Madde:7/1-ç)

İSG ORGANİZASYONU

68. İş sağlığı ve güvenliği kurulu yoktur.

Elli ve daha fazla çalışanın bulunduğu ve altı aydan fazla süren sürekli işlerin yapıldığı işyerlerinde işveren, iş sağlığı ve güvenliği ile ilgili çalışmalarda bulunmak üzere kurul oluşturur. İşveren, iş sağlığı ve güvenliği mevzuatına uygun kurul kararlarını uygular. (6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde: 22/1)

69. İş güvenliği uzmanı yoktur.

Mesleki risklerin önlenmesi ve bu risklerden korunulmasına yönelik çalışmaları da kapsayacak, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sunulması için işveren;

Çalışanları arasından iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve on ve daha fazla çalışanı olan çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde diğer sağlık personeli görevlendirir. Çalışanları arasında belirlenen niteliklere sahip personel bulunmaması hâlinde, bu hizmetin tamamını veya bir kısmını ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet olarak yerine getirebilir. Ancak belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olması hâlinde, tehlike sınıfı ve çalışan sayısı dikkate alınarak, bu hizmetin yerine getirilmesini kendisi üstlenebilir.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde: 6/1-a)

70. İşyeri hekimi yoktur.

Mesleki risklerin önlenmesi ve bu risklerden korunulmasına yönelik çalışmaları da kapsayacak, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sunulması için işveren;

Çalışanları arasından iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve on ve daha fazla çalışanı olan çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde diğer sağlık personeli görevlendirir. Çalışanları arasında belirlenen niteliklere sahip personel bulunmaması hâlinde, bu hizmetin tamamını veya bir kısmını ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet olarak yerine getirebilir. Ancak belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olması hâlinde, tehlike sınıfı ve çalışan sayısı dikkate alınarak, bu hizmetin yerine getirilmesini kendisi üstlenebilir.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde: 6/-a)

71. Diğer sağlık personeli yoktur.

Mesleki risklerin önlenmesi ve bu risklerden korunulmasına yönelik çalışmaları da kapsayacak, iş sağlığı ve güvenliği hizmetlerinin sunulması için işveren; çalışanları arasından iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve on ve daha fazla çalışanı olan çok tehlikeli sınıfta yer alan işyerlerinde diğer sağlık personeli görevlendirir. Çalışanları arasında belirlenen niteliklere sahip personel bulunmaması hâlinde,

ÇSGB**T.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI**
İŞ TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI

bu hizmetin tamamını veya bir kısmını ortak sağlık ve güvenlik birimlerinden hizmet olarak yerine getirebilir. Ancak belirlenen niteliklere ve gerekli belgeye sahip olması hâlinde, tehlike sınıfı ve çalışan sayısı dikkate alınarak, bu hizmetin yerine getirilmesini kendisi üstlenebilir.

Tam süreli işyeri hekimi görevlendirilen işyerlerinde, diğer sağlık personeli görevlendirilmesi zorunlu değildir.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:6/1-a, 6/3)

72. İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığına yönelik denetim yapılmamaktadır.

İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığını izler, denetler ve uygunsuzlukların giderilmesini sağlar.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:4/1-b)

73. Onaylı defter yoktur.

Onaylı defter yapılan tespitlere göre iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ile işveren tarafından birlikte veya ayrı ayrı imzalanır. Onaylı deftere yazılan tespit ve öneriler işverene tebliğ edilmiş sayılır.

Onaylı defterin asıl sureti işveren, diğer suretleri ise iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi tarafından saklanır. Defterin imzalanması ve düzenli tutulmasından işveren sorumludur. Teftişe yetkili iş müfettişlerinin her istediğinde işveren onaylı defteri göstermek zorundadır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Sağlığı ve Güvenliği Hizmetleri Yönetmeliği Madde: 7/4,5)

74. İş sağlığı ve güvenliği kurulu toplanmamaktadır.

Kurul inceleme, izleme ve uyarmayı öngören bir düzen içinde ve aşağıdaki esasları göz önünde bulundurarak çalışır.

Kurullar ayda en az bir kere toplanır. Ancak kurul, işyerinin tehlike sınıfını dikkate alarak, tehlikeli işyerlerinde bu sürenin iki ay, az tehlikeli işyerlerinde ise üç ay olarak belirlenmesine karar verebilir.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Sağlığı ve Güvenliği Kurulları Hakkında Yönetmeliği Madde: 9)

75. İşyerinde çalışan temsilcisi yoktur.

(1) İşveren; işyerinin değişik bölümlerindeki riskler ve çalışan sayılarını göz önünde bulundurarak dengeli dağılıma özen göstermek kaydıyla, çalışanlar arasında yapılacak seçim veya seçimle belirlenemediği durumda atama yoluyla, aşağıda belirtilen sayılarda çalışan temsilcisini görevlendirir:

- a) İki ile elli arasında çalışanı bulunan işyerlerinde bir.
- b) Ellibir ile yüz arasında çalışanı bulunan işyerlerinde iki.
- c) Yüzbir ile beşyüz arasında çalışanı bulunan işyerlerinde üç.
- ç) Beşyüzbir ile bin arasında çalışanı bulunan işyerlerinde dört.
- d) Binbir ile ikibin arasında çalışanı bulunan işyerlerinde beş.
- e) İkibinbir ve üzeri çalışanı bulunan işyerlerinde altı.

(2) Birden fazla çalışan temsilcisinin bulunması durumunda baş temsilci, çalışan temsilcileri arasında

yapılacak seçimle belirlenir.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde: 20)

76. Tuvalet banyo temiz değildir.

Çalışma, dinlenme, yıkanma ve soyunma yerlerine yakın yerlerde, kadın ve erkek çalışanlar için ayrı ayrı olmak üzere, yeterli sayıda tuvalet ve lavabolar tesis edilir. Tuvalet ve lavabolarda, uygun havalandırma, aydınlatma, termal konfor ve hijyen şartları sağlanır ve gerekli temizlik malzemeleri bulundurulur.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /A -58)

77. Soyunma dolapları yoktur, yarı bölmeli değildir.

Soyunma yerlerinin aşağıda belirtilen hususlara sahip olması sağlanır;

- a) Kolay ulaşılabilir yerde olması,
- b) Yeterli kapasitede olması,
- c) Yeterli sayıda oturma yerleri bulunması,
- ç) Kadınlar ve erkekler için ayrı soyunma yerleri olması,
- d) Her çalışan için çalışma saatleri içinde giysilerini koyabilecekleri yeterli büyüklükte kilitli dolaplar bulunması,
- e) Nemli, tozlu, kirli, tehlikeli maddeler ile çalışılan yerlerde ve benzeri işlerde iş elbiseleri ile harici elbiselerin ayrı yerlerde muhafaza edilmesi için, her çalışan için yeterli nitelikte iki bölmeli dolap veya iki ayrı elbise dolabı bulunması.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /A -54)

78. İlk yardım sertifikalı çalışan sayısı yeterli değildir.

İşveren, ilkyardım konusunda 22/5/2002 tarihli ve 24762 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İlkyardım Yönetmeliği esaslarına göre destek elemanı görevlendirir.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İşyerlerinde Acil Durumlar Hakkında Yönetmelik Madde: 11/2)

KİŞİSEL KORUYUCULAR - KİŞİSEL MARUZİYET

79. Kapalı alanda yapılan çalışmalarda (kaynak, boya, temizlik vb.) kkd ler uygun değildir. (kartuşlu, solunum destekli vb.)

(1) 5, 6 ve 7 nci maddelerde belirtilen koşulları sağlayan kişisel koruyucu donanımlar, Ek-3’te belirtilen işlerde ve benzeri işlerde, toplu korunma yöntemleri ile risklerin önlenemediği veya tam olarak sınırlandırılmadığı durumlarda kullanılır. Ek-1’de örneği verilen tabloya göre riskler değerlendirilir ve çalışanların sağlık ve güvenliği yönünden kişisel koruyucu donanım kullanılması gereken durumlar belirlenir. İşveren Ek-2’de belirtilen kişisel koruyucu donanımlardan gerekli olanları sağlar. Çalışanların bu kişisel koruyucu donanımları uygun şekilde kullanmaları için her türlü önlemi alır.

ÇSGB**T.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI**
İŞ TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI

SOLUNUM SİSTEMİ KORUYUCULARI

- 4.1. Gaz, toz ve radyoaktif toz filtreli maskeler
- 4.2. Hava beslemeli solunum cihazları
- 4.3. Takılıp çıkarılabilen kaynak maskesi bulunduran solunum cihazları

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik Madde: 8 EK II-4)

80. Kapalı alanlarda veya sınırlı alanlarda kaynak/boya yapılırken lokal havalandırma yapılmamaktadır.

Çalışanların harcadıkları fiziksel güç ve çalışma şekli dikkate alınarak yeterli temiz hava sağlanır. Cebri havalandırma sistemi kullanıldığında, sistemin her zaman çalışır durumda olması sağlanır ve bu sistem çalışanların sağlığına zarar verebilecek hava akımlarına neden olmayacak şekilde tesis edilir. Çalışanların sağlığı yönünden gerekli hallerde havalandırma sistemindeki herhangi bir arızayı bildiren sistem bulundurulur.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /A -35)

81. Kapalı alanlarda veya sınırlı alanlarda kaynak/boya yapılırken genel havalandırma yapılmamaktadır.

Çalışanların harcadıkları fiziksel güç ve çalışma şekli dikkate alınarak yeterli temiz hava sağlanır. Cebri havalandırma sistemi kullanıldığında, sistemin her zaman çalışır durumda olması sağlanır ve bu sistem çalışanların sağlığına zarar verebilecek hava akımlarına neden olmayacak şekilde tesis edilir. Çalışanların sağlığı yönünden gerekli hallerde havalandırma sistemindeki herhangi bir arızayı bildiren sistem bulundurulur.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /A -35)

82. İşçiler verilen kişisel koruyucu donanımları kullanmamaktadır.

Çalışanların bu kişisel koruyucu donanımları uygun şekilde kullanmaları için her türlü önlemi alır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Kişisel Koruyucu Donanımların İşyerlerinde Kullanılması Hakkında Yönetmelik Madde: 8/1)

MALZEME DÜŞME RİSKİ

83. Hareketli vinçlerde uyarı işaretlemesi yapılmamıştır.

İş ekipmanlarında, çalışanların güvenliğinin sağlanmasında esas olan ikaz ve işaretler bulunur.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde: 6/1-a EK I -2.15)

84. Kendinden hareketli ekipmanlarda (forklift vb.) uyarı işaretleri yoktur.

İş ekipmanlarında, çalışanların güvenliğinin sağlanmasında esas olan ikaz ve işaretler bulunur.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30 İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve

Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde: 6/1-a EK I -2.15)

85. Kaldırma ekipmanlarının periyodik kontrol ve testi yapılmamıştır.

Standartlarda aksi belirtilmediği sürece, kaldırma ve iletme ekipmanları, beyan edilen yükün en az 1,25 katını, etkili ve güvenli bir şekilde kaldıracak ve askıda tutabilecek güçte olur ve bunların bu yüke dayanıklı ve yeterli yük frenleri bulunur.

Kaldırma ve iletme ekipmanlarının periyodik kontrolleri, makine mühendisleri ve makine tekniker veya yüksek teknikerleri tarafından yapılır. Söz konusu periyodik kontrollerin tahribatsız muayene yöntemleri ile yapılması durumunda, bu kontroller sadece TS EN 473 standardına göre eğitim almış mühendisler ve aynı eğitimi almış tekniker veya yüksek teknikerler tarafından yapılabilir.

EKİPMAN ADI	KONTROL PERİYODU	PERİYODİK KONTROL KRİTERLERİ
Kaldırma ve/veya iletme araçları (1), (2),(3)	Standartlarda süre belirtilmemişse 1 Yıl	TS 10116, TS EN 280 + A2, TS EN 818-6 + A1, TS EN 1495 + A2, TS EN 1709, TS EN 12079-3, TS EN 12927-7, TS EN 13157+A1, TS EN ISO 13534, TS ISO 789-2, TS ISO 3056, TS ISO 4309, TS ISO 7592, TS ISO 9927-1, TS ISO 11662-1, TS ISO 12480-1, TS ISO 12482 – 1, FEM 9.751, FEM 9.752, FEM 9.755 ve FEM 9.756 standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:7/3 EK III -2.2.)

86. Vinç kancasında emniyet mandalı yoktur.

Sabit olarak kurulacak iş ekipmanı, yükün;

- a) Çalışanlara çarpması,
 - b) Tehlikeli bir şekilde sürüklenmesi veya düşmesi,
 - c) İstem dışı kurtulması,
- riskini azaltacak şekilde tesis edilir.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde: 6/1-a EK I -3.2.3)

RİSK DEĞERLENDİRMESİ

87. Risk Değerlendirmesi Yoktur.

İşveren, iş sağlığı ve güvenliği yönünden risk değerlendirmesi yapmak veya yaptırmakla yükümlüdür. Risk değerlendirmesi yapılırken aşağıdaki hususlar dikkate alınır: a) Belirli risklerden etkilenecek çalışanların durumu. b) Kullanılacak iş ekipmanı ile kimyasal madde ve müstahzarların seçimi. c) İşyerinin tertip ve düzeni. ç) Genç, yaşlı, engelli, gebe veya emziren çalışanlar gibi özel politika gerektiren gruplar ile kadın çalışanların durumu. (6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:10/1)

88. Risk değerlendirmesinde tüm riskler değerlendirilmemiştir.

(1) Tespit edilmiş olan tehlikelerin her biri ayrı ayrı dikkate alınarak bu tehlikelerden kaynaklanabilecek risklerin hangi sıklıkta oluşabileceği ile bu risklerden kimlerin, nelerin, ne şekilde ve hangi şiddette

zarar görebileceği belirlenir. Bu belirleme yapılırken mevcut kontrol tedbirlerinin etkisi de göz önünde bulundurulur.

(2) Toplanan bilgi ve veriler ışığında belirlenen riskler; işletmenin faaliyetine ilişkin özellikleri, işyerindeki tehlike veya risklerin nitelikleri ve işyerinin kısıtları gibi faktörler ya da ulusal veya uluslararası standartlar esas alınarak seçilen yöntemlerden biri veya birkaçı bir arada kullanılarak analiz edilir.

(3) İşyerinde birbirinden farklı işlerin yürütüldüğü bölümlerin bulunması halinde birinci ve ikinci fıkralardaki hususlar her bir bölüm için tekrarlanır.

(4) Analizin ayrı ayrı bölümler için yapılması halinde bölümlerin etkileşimleri de dikkate alınarak bir bütün olarak ele alınıp sonuçlandırılır.

(5) Analiz edilen riskler, kontrol tedbirlerine karar verilmek üzere etkilerinin büyüklüğüne ve önemlerine göre en yüksek risk seviyesine sahip olandan başlanarak sıralanır ve yazılı hale getirilir.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Değerlendirmesi Yönetmeliği Madde:9)

DiĞER NOKSANLAR

89. Periyodik kontrol formundaki eksiklikler giderilmemiştir.

İş sağlığı ve güvenliği yönünden uygun bulunmayan hususların tespit edilmesi ve bu hususlar giderilmeden iş ekipmanının kullanılmasının uygun olmadığının belirtilmesi halinde; bu hususlar giderilinceye kadar iş ekipmanı kullanılmaz. Söz konusu eksikliklerin giderilmesinden sonra yapılacak ikinci kontrol sonucunda; eksikliklerin giderilmesi için yapılan iş ve işlemler ile iş ekipmanının bir sonraki kontrol tarihine kadar güvenle kullanılabileceği ibaresinin de yer aldığı ikinci bir belge düzenlenir.

(6331 Sayılı İş Sağlığı Ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık Ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:7/3 EK III-1.9)

90. İşyerinde sağlık ve güvenlik işaretlemeleri yoktur.

İşveren, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanununun 10 uncu maddesinin birinci fıkrası gereğince işyerinde gerçekleştirilen risk değerlendirmesi sonuçlarına göre; işyerindeki risklerin ortadan kaldıramadığı veya toplu korumaya yönelik teknikler veya işin organizasyonunda kullanılan önlem, yöntem veya süreçlerle yeterince azaltılamadığı durumlarda, bu Yönetmelikte yer aldığı şekliyle sağlık ve güvenlik işaretlerini bulundurur ve uygun yerlerde kullanılmasını sağlar.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Sağlık ve Güvenlik İşaretleri Yönetmeliği Madde: 5)

91. Kompresör hava tankı çalışma mahalline yakın ve korunaksız bulunmaktadır.

İş ekipmanları, bunları kullananlara ve diğer çalışanlara en az risk oluşturacak şekilde yerleştirilir, kurulur ve kullanılır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:6, EK II-1.1)

92. İş ekipmanlarında (pres, testere vb.) acil durdurma sistemi yoktur

İş ekipmanının tehlikesi ve normal durma süresinin gerektirmesi halinde iş ekipmanında acil durdurma sistemi bulunur.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:6/1-a EK I -2.4)

93. Mesleki eğitim almamış işçiler vardır.

Mesleki eğitim alma zorunluluğu bulunan tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işlerde, yapacağı işle ilgili mesleki eğitim aldığını belgeleyemeyenler çalıştırılmaz.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:17/3)

94. Kompresörün ve basınçlı kapların (silo vb.) periyodik kontrolü yoktur.

Basınçlı kaplarda temel prensip olarak hidrostatik test yapılması esastır. Bu testler, standartlarda aksi belirtilmediği sürece işletme basıncının 1,5 katı ile ve bir yılı aşmayan sürelerle yapılır. Ancak iş ekipmanının özelliği ve işletmeden kaynaklanan zorunlu şartlar gereğince hidrostatik test yapma imkânı olmayan basınçlı kaplarda hidrostatik test yerine standartlarda belirtilen tahribatsız muayene yöntemleri de uygulanabilir. Bu durumda, düzenlenecek periyodik kontrol raporlarında bu husus gerekçesi ile birlikte belirtilir.

Basınçlı kap ve tesisatların periyodik kontrolleri, 22/1/2007 tarihli ve 26411 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Basınçlı Ekipmanlar Yönetmeliği, 31/12/2012 tarihli ve 28514 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Taşınabilir Basınçlı Ekipmanlar Yönetmeliği ve 30/12/2006 tarihli ve 26392 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Basit Basınçlı Kaplar Yönetmeliğinde yer alan ve bu Yönetmelik hükümlerine aykırı olmayan hususlar saklı kalmak kaydıyla ilgili standartlarda belirtilen kriterlere göre yapılır.

Basınçlı kap ve tesisatların periyodik kontrolleri, makine mühendisleri ve makine tekniker veya yüksek teknikerleri tarafından yapılır. Söz konusu periyodik kontrollerin tahribatsız muayene yöntemleri ile yapılması durumunda, bu kontroller sadece TS EN 473 standardına göre eğitim almış mühendisler ve aynı eğitimi almış tekniker veya yüksek teknikerler tarafından yapılabilir.

EKİPMAN ADI	KONTROL PERİYODU	PERİYODİK KONTROL KRİTERLERİ
Taşınabilir gaz tüpleri (Dikişli, dikişsiz)	Standartlarda süre belirtilmemişse 3Yıl	TS EN 1802, TS EN 1803, TS EN 1968, TS EN 13322, TS EN 14876, TS EN ISO 9809 ve TS EN ISO 16148 standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.
Taşınabilir asetilen tüpleri	TS EN 12863 standardında belirtilen sürelerde	TS EN 12863 standardında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.
Manifoldlu asetilen tüp demetleri	Standartlarda süre belirtilmemişse 1 Yıl	TS EN 12755 ve TS EN 13720 standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.
Manifoldlu tüp demetleri	Standartlarda süre belirtilmemişse 1 Yıl	TS EN 13385 ve TS EN 13769 standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.

EKİPMAN ADI	KONTROL PERİYODU	PERİYODİK KONTROL KRİTERLERİ
Sıvılaştırılmış gaz tankları (LPG, ve benzeri) (yerüstü)(1)	10 Yıl	TS 55, TS 1445, TS 1446, TS EN 12817 ve TS EN 12819 standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.
Sıvılaştırılmış gaz tankları (LPG, ve benzeri) (yer altı)(1)	10 Yıl	TS EN12817, TS EN 12819 standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.
Kullanımdaki LPG tüpleri	Standartlarda süre belirtilmemişse 1 Yıl	TS EN 1440:2008+A1:2012, TS EN 14767, TS EN 14795, TS EN 14914 standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.
Basıncılı hava tankları (2), (3)	Standartlarda süre belirtilmemişse 1 Yıl	TS 1203 EN 286-1, TS EN 1012-1:2010, TS EN 13445-5 standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.
Kriyojenik tanklar	TS EN:13458 – 3 standardında belirtilen sürelerde.	TS EN 1251-3, TS EN:13458 – 3, TS EN 13530-3 ve TS EN 14197-3, standartlarında belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.
Tehlikeli sıvıların(4) bulunduğu tank ve depolar	10 Yıl(5)	API 620, API 650, API 653, API 2610 standartlarda belirtilen kriterlere uygun olarak yapılır.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:7/3 EK III -2.2.)

95. İş ekipmanının iş sağlığı ve güvenliği talimatları yoktur.

(1) İşveren, iş ekipmanları ve bunların kullanımına ilişkin olarak çalışanların bilgilendirilmesinde aşağıda belirtilen hususlara uymakla yükümlüdür.

a) Çalışanlara, kullandıkları iş ekipmanına ve bu iş ekipmanının kullanımına ilişkin yeterli bilgi ve uygun olması halinde yazılı talimat verilir. Bu talimat, imalatçı tarafından iş ekipmanı ile birlikte verilen kullanım kılavuzu dikkate alınarak hazırlanır. Talimatlar iş ekipmanı ile beraber bulundurulur. Bu bilgiler ve yazılı talimatlar en az aşağıdaki bilgileri içerecek şekilde hazırlanır.

- 1) İş ekipmanının kullanım koşulları.
- 2) İş ekipmanında öngörülen anormal durumlar.
- 3) Bulunması halinde iş ekipmanının önceki kullanım deneyiminden elde edilen sonuçlar.

(2) Çalışanlar, kendileri kullanmasalar bile çalışma alanında veya işyerinde bulunan iş ekipmanlarının kendilerini etkileyebilecek tehlikelerinden ve iş ekipmanı üzerinde yapılacak değişikliklerden kaynaklanabilecek tehlikelerden haberdar edilir.

(3) Bu bilgiler ve yazılı talimatların, basit ve kolay anlaşılır bir şekilde olması gerekir. (6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:10)

96. İş ekipmanının (pres, taşlama, testere vb.) koruyucusu yoktur

İş ekipmanının hareketli parçalarıyla mekanik temas riskinin kazaya yol açabileceği hallerde; iş ekipmanı, tehlikeli bölgeye ulaşmayı önleyecek veya bu bölgeye ulaşılmadan önce hareketli parçaların durdurulmasını sağlayacak uygun koruyucular veya koruma donanımı ile donatılır.

Koruyucular ve koruma donanımı;

- a) Sağlam yapıda olur,
- b) İlave bir tehlikeye sebep olmayacak özellikte olur,
- c) Kolayca yerinden çıkarılmayacak veya etkisiz hale getirilemeyecek şekilde olur,
- ç) Tehlike bölgesinden yeterli uzaklıkta bulunur,
- d) Ekipmanın görülmesi gereken operasyon noktalarına engel olmayacak özellikte olur,
- e) Sadece işlem yapılan alana erişimi kısıtlar ve bunların çıkarılmasına gerek kalmadan parça takılması, sökülmesi ve bakımı için gerekli işlemlerin yapılması mümkün olur.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, İş Ekipmanlarının Kullanımında Sağlık ve Güvenlik Şartları Yönetmeliği Madde:6/1-a EK I -2.8)

97. İşyerinde çalışanların yaptıkları işe uygun olduğuna dair sağlık raporu düzenlenmemiştir.

İşveren;

- a) Çalışanların işyerinde maruz kalacakları sağlık ve güvenlik risklerini dikkate alarak sağlık gözetimine tabi tutulmalarını sağlar.
- b) Aşağıdaki hallerde çalışanların sağlık muayenelerinin yapılmasını sağlamak zorundadır:
 - 1) İşe girişlerinde.
 - 2) İş değişikliğinde.
 - 3) İş kazası, meslek hastalığı veya sağlık nedeniyle tekrarlanan işten uzaklaşmalarından sonra işe dönüşlerinde talep etmeleri hâlinde.
 - 4) İşin devamı süresince, çalışanın ve işin niteliği ile işyerinin tehlike sınıfına göre Bakanlıkça belirlenen düzenli aralıklarla.

(2) Tehlikeli ve çok tehlikeli sınıfta yer alan işlerde çalışacaklar, yapacakları işe uygun olduklarını belirten sağlık raporu olmadan işe başlatılamaz.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:15)

98. Yıllık iş sağlığı ve güvenliği eğitim planı düzenlenmemiştir.

İşveren, yıl içinde düzenlenecek eğitim faaliyetlerini gösteren yıllık eğitim programının hazırlanmasını sağlar ve onaylar.

(2) Eğitim programlarının hazırlanmasında çalışanların veya temsilcilerinin görüşleri alınır.

(3) İşe yeni alımlarda veya değişen şartlara göre yeni risklerin ortaya çıkması durumunda yıllık eğitim programlarına ilave yapılır.

(4) İlgili mevzuatın değişmesi veya çalışma şartlarına bağlı olarak yeni risklerin ortaya çıkması halinde yıllık eğitim programına bağlı kalmaksızın çalışanların uygun eğitim almaları sağlanır.

(5) Yıllık eğitim programında, verilecek eğitimlerin konusu, hangi tarihlerde düzenleneceği, eğitimin süresi, eğitime kimlerin katılacağı, eğitimin hedefi ve amacı hususlarına yer verilir.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Çalışanların İş Sağlığı ve Güvenliği Eğitimlerinin Usul ve Esasları Hakkında Yönetmeliği Madde:10)

99. Çalışanlara iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmemiştir.

(1) İşveren, çalışanların iş sağlığı ve güvenliği eğitimlerini almasını sağlar. Bu eğitim özellikle; işe başlamadan önce, çalışma yeri veya iş değişikliğinde, iş ekipmanının değişmesi hâlinde veya yeni teknoloji uygulanması hâlinde verilir. Eğitimler, değişen ve ortaya çıkan yeni risklere uygun olarak yenilenir, gerektiğinde ve düzenli aralıklarla tekrarlanır.

(2) Çalışan temsilcileri özel olarak eğitilir.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:17)

100. Takaryaların sağlamlık ve dayanıklılık belgesi yoktur.

Alçak veya yüksek seviyede olan hareketli veya sabit çalışma yerlerinin, çalışan sayısı, üzerlerinde bulunabilecek azami ağırlık ve bu ağırlığın dağılımı ile maruz kalabileceği dış etkiler göz önünde bulundurularak yeterli sağlamlık ve dayanıklılıkta olması sağlanır. Bu çalışma yerlerinin tamamının veya bir kısmının, zamansız veya kendiliğinden hareketini önlemek için uygun ve güvenilir sabitleme metotları kullanılır. Çalışma yerlerinin sağlamlık ve dayanıklılığı özellikle de çalışma yerinin yükseklik veya derinliğinde değişiklik olduğunda kontrol edilir.

(6331 Sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu Madde:30, Yapı İşlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetmeliği Madde:5/2-a EK IV /B II -14)

Aşağıda her mevzuata her aykırılığın kaç işyerinde tespit edildiği ve verilen mehil sonrası kaç işyerinde giderildiği belirtilmiştir.

No.	ELEKTRİK İLE İLGİLİ RİSKLER	İlk	Son
1	Elektrik panoları dış etkenlere karşı uygun koruma düzeyinde değildir.	26	0
2	Elektrik panoları malzeme çarpma, düşme vb. risklere karşı korumalı değildir.	16	0
3	Elektrik panoları kilitli değildir.	60	2
4	Elektrik panolarının içinde yalıtımsız kısımlar vardır.	37	2
5	Elektrik panolarının altında yalıtkan malzeme yoktur.	40	1
6	Elektrik panolarında kaçak akım rölesi tesis edilmemiştir.	56	4
7	Hasar görmüş, yıpranmış, yalıtımı bozuk elektrik kabloları vardır.	49	4
8	Elektrik kabloları; su, ısıtım işlem, keskin cisim vb. ne karşı korunaklı değildir.	63	3
9	Kaynak makinelerinde kullanılan aparatların (pens, kablo vb.) yalıtımları bozuktur.	12	0
10	Elektrik tesisatının kontrolü/periyodik kontrol belgesi yoktur.	64	7
11	Topraklama tesisatının kontrolü/periyodik kontrol belgesi yoktur.	46	4
12	Paratonerin kontrolü/periyodik kontrol belgesi yoktur.	23	1
13	Seyyar aydınlatmalarda küçük gerilim kullanılmamaktadır.	12	0
14	Farklı gerilimler için birbirinden farklı fiş priz bağlantıları kullanılmamaktadır.	16	1

15	Elektrikli iş ekipmanlarında gövde topraklaması yoktur.	45	0
16	İskelenin elektrik gövde topraklaması yoktur.	12	0
YÜKSEKTEN DÜŞME İLE İLGİLİ RİSKLER			
17	İskelenin korkulukları yoktur.(ana ve ara korkuluklar.)	46	1
18	İskelenin korkulukları yükseklik, statik vb. açıdan uygun değildir.	31	3
19	İskelede kullanılan platformları sabitlenebilir nitelikte değildir.	42	2
20	İskelede katlar arası geçiş için merdiven yoktur.	40	2
21	İskelenin kullanıma hazır olmayan kısımlarında uyarı işaretleri yoktur.	17	0
22	İskelenin gemi inşaat mühendisi tarafından yapılmış kurma sökme planı yoktur.	29	2
23	İskelenin sağlamlık ve dayanıklılık belgesi yoktur,	27	1
24	Kullanılan seyyar merdivenler sabitlenmemiştir, dayanak yeri yoktur ve çıkılacak platformu açacak şekilde değildir.	40	4
25	İskelenin periyodik olarak kontrolü yapılmamıştır.	16	1
26	Geminin gövdesinde yapılan platformlar (çapak iskele) korkuluk ve statik açısından uygun değildir.	21	2
27	Gemi blok kenarlarında, menhollerde, tesisat boşluklarında vb. yerlerde korkuluk yoktur.	53	4
28	Ambara inen dik, korkuluksuz merdivenlerde yüksekte düşmeye karşı tedbir alınmamıştır.	6	1
29	Cherry picker, seyyar mobil lif vb. kaldırma araçlarında çalışan işçiler emniyet kemeri kullanmamaktadır.	3	1
30	Vinç merdivenlerinde kontrolsüz ve kişisel koruyucu donanımsız çıkışı engelleyecek tedbirler alınmamıştır.	27	0
31	Jiglerde merdiven ve çalışma alanı oluşturulmamıştır.	29	1
32	Yüksekte çalışma yapılan sepetler çalışanın düşme riskine önleyecek şekilde değildir. (Korkuluk fiziki açıdan yetersiz ve emniyet kemerinin takılabileceği yer yok)	7	1
33	İşyeri düzenli değildir, takılma, düşme riski vardır.	44	1
34	İskelede korozyona uğramış bölümleri bulunmaktadır.	13	1
35	Denizden adam kurtarmaya yönelik önlemler alınmamıştır.	9	0
YANGIN VE PATLAMA RİSKLERİ İLE İLGİLİ RİSKLER			
36	Acil durum planı yoktur.	33	0
37	Acil durum tatbikatı yapılmamıştır.	34	1
38	Acil durum ekipleri oluşturulmamıştır.	31	0
39	Gemilerin, binaların ve işyerlerinin krokileri oluşturulmamıştır. (Acil durum işaretlemeleri)	26	0
40	Yangınla mücadele ekipmanları yetersizdir.	46	0
41	Yangın söndürme ekipmanlarının tertibi uygun değildir, sağlık ve güvenlik işaretlemesi yapılmamıştır.	40	1
42	Gemilerde 2. çıkış yoktur.	33	5

ÇSGBT.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
İŞ TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI

43	Oksi-Gaz tüplerinin depolamasında gerekli güvenlik tedbirleri alınmamıştır.	35	3
44	Sahada bulunan oksi-gaz tüpleri bağlı değildir.	52	2
45	Kapalı alan veya gaz birikme riski olan yerlerde yapılan çalışmalarda kullanılan oksi-gaz kabloları eklidir.	9	0
46	Oksi-Gaz tüplerinde geri tepme emniyet valfi yoktur.	32	0
47	Kimyasallar üst üste depolanmaktadır, raf sistemi yapılmamıştır.	44	4
48	Kimyasal malzeme deposunda exproof ekipman kullanılmamaktadır. (Fan, aydınlatma vb.)	17	1
49	Kimyasal malzeme depolarında statik elektrik topraklama barası yoktur.	17	0
50	Tehlikeli kimyasal tank mesafeleri uygun değildir.	6	0
51	Oksi-gaz iletim hattının periyodik kontrolü yapılmamıştır.	14	2
52	Oksi-Gaz hortumları amacına uygun nitelikte değildir, hava hortumları kullanılmaktadır.	54	2
53	Boya tabancasında statik elektrik topraklaması uygun değildir veya kablolar eklidir (antistatik özelliği bozulmuştur).	30	0
54	Oksi-gaz kollektörleri çarpma, malzeme düşme riskine karşı korunaklı değildir.	21	2
55	Yangın tesisatının periyodik kontrolü yapılmamıştır.	17	1
56	Gaz ölçüm cihazı yoktur.	16	1
57	Kapalı alana giriş, ısı çalışması izni vb. çalışma izin prosedürleri yoktur.	24	0
58	Oksi-gaz hortumları; su, ısı işlem, keskin cisim vb. ne karşı korunaklı değildir.	18	2
59	Bina, hangar vb. 2. çıkış yoktur.	15	1
60	Patlamadan korunma dokümanı yoktur.	20	2
61	Kimyasallara yönelik işaretlemeler yetersizdir. (borular, hatlar, kaplar vb.)	10	0
62	Kimyasal depo, kapların taşma havuzu yoktur.	19	0
63	Acil çıkış kapıları uygun değildir. (Dışarı açılmamakta, kilitlenmiş vaziyette vb.)	31	1
64	Boya deposunun havalandırması yoktur.	13	1
65	Boyahane de ex-proof ekipman kullanılmamaktadır.	26	1
66	Oksi-gaz tüpleri, basınçlı kaplarda manometresi olmayanlar ve kırık olanlar mevcuttur.	20	0
67	Günlük ihtiyaçtan fazla kimyasal madde bulunmaktadır/kimyasal depo yeri yoktur.	27	0
İSG ORGANİZASYONU			
68	İş sağlığı ve güvenliği kurulu oluşturulmamıştır.	6	0
69	İş güvenliği uzmanı görevlendirilmemiştir.	11	0
70	İşyeri hekimi görevlendirilmemiştir.	9	0
71	Diğer sağlık personeli görevlendirilmemiştir.	10	0
72	İşyerinde alınan iş sağlığı ve güvenliği tedbirlerine uyulup uyulmadığına yönelik denetim yapılmamaktadır.	16	2

73	Onaylı Defter yoktur.	8	0
74	İş sağlığı ve güvenliği kurulu toplanmamaktadır.	6	0
75	İşyerinde çalışan temsilcisi yoktur.	21	1
76	Tuvalet banyo temiz değildir.	31	0
77	Soyunma dolapları yoktur, yarı bölmeli değildir.	30	0
78	İlk yardım sertifikalı çalışan sayısı yeterli değildir./yoktur.	15	0
	Kişisel Koruyucular - Kişisel Maruziyet	0	
79	Kapalı alanda yapılan çalışmalarda (kaynak, boya, temizlik vb.) KKD'ler uygun değildir. (kartuşlu, solunum destekli vb.)	20	0
80	Kapalı alanlarda veya sınırlı alanlarda kaynak/boya yapılırken lokal havalandırma yapılmamaktadır.	36	5
81	Kapalı alanlarda veya sınırlı alanlarda kaynak/boya yapılırken genel havalandırma yapılmamaktadır.	24	1
82	İşçiler verilen kişisel koruyucu donanımları kullanmamaktadır.	65	0
MALZEME DÜŞME RİSKİ			
83	Hareketli vinçlerde uyarı işaretlemesi yapılmamıştır.	20	0
84	Kendinden hareketli ekipmanlarda (forklift vb.) uyarı işaretleri yoktur.	19	1
85	Kaldırma ekipmanlarının periyodik kontrol ve testi yapılmamıştır.	43	7
86	Vinç kancasında emniyet mandalı yoktur.	20	0
RİSK DEĞERLENDİRMESİ			
87	Risk değerlendirmesi yoktur.	0	0
88	Risk değerlendirmesinde tüm riskler değerlendirilmemiştir.	39	0
	DİĞER RİSKLER		
89	Periyodik kontrol formundaki eksiklikler giderilmemiştir.	57	4
90	İşyerinde sağlık ve güvenlik işaretlemesi yoktur.	32	0
91	Kompresör hava tankı çalışma mahalline yakın ve korunaksız bulunmaktadır.	18	1
92	İş ekipmanlarında (pres, testere vb.) acil durdurma sistemi yoktur.	20	1
93	Mesleki eğitim almamış işçiler bulunmaktadır.	37	0
94	Kompresörün ve basınçlı kapların (silo vb.) periyodik kontrolü yoktur.	39	4
95	İş ekipmanının iş sağlığı ve güvenliği talimatları yoktur.	17	0
96	İş ekipmanının (pres, taşlama, testere vb.) koruyucusu yoktur.	37	0
97	İşyerinde çalışanların yaptıkları işe uygun olduğuna dair sağlık raporu düzenlenmemiştir.	21	0
98	Yıllık iş sağlığı ve güvenliği eğitim planı düzenlenmemiştir.	9	0
99	Çalışanlara iş sağlığı ve güvenliği eğitimi verilmemiştir.	17	0
100	Takaryaların sağlık ve dayanıklılık belgesi yoktur.	19	1
TOPLAM		2679	118

T.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
İŞ TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI

5. BÖLÜM

SONUÇ

- 5.1. Giderilemeyen Mevzuat İhlalleri ve Yapılan İdari İşlemler
- 5.2. Teftişin Sonuçları İle İlgili Genel Değerlendirme
- 5.3. Sektör/Alan Temsilcilerinin Önerileri

5. BÖLÜM

SONUÇ

5.1. Giderilemeyen Mevzuat İhlalleri ve Yapılan İdari İşlemler

5.1.1. Giderilemeyen Mevzuat İhlalleri

2015 yılı Gemi İnşa İşyerlerinde İş Sağlığı ve Güvenliği Risk Esaslı Programlı Teftişi kapsamında yapılan denetimlerde genel olarak;

•“Yangın ve patlama riskleri”ne ilişkin 830 noksan hususun tespit edildiği ve verilen sürenin ardından 797’sinin giderildiği,

- “Elektrikten kaynaklanan riskler”e ilişkin 577 noksan hususun tespit edildiği ve verilen sürenin ardından 548’inin giderildiği,
- “Yüksekten düşme riski”ne ilişkin 500 noksan hususun tespit edildiği ve verilen sürenin ardından 472’sinin giderildiği,
- “İSG organizasyonu” na ilişkin 163 noksan hususun tespit edildiği ve verilen sürenin ardından 160’ının giderildiği,
- “Kişisel koruyucular ve kişisel maruziyete” ilişkin 145 noksan hususun tespit edildiği ve verilen sürenin ardından 139’unun giderildiği,
- “Malzeme düşme riski”ne ilişkin 102 noksan hususun tespit edildiği ve verilen sürenin ardından 94’ünün giderildiği,
- Risk değerlendirmesine ilişkin 39 noksan hususun tespit edildiği ve verilen sürenin ardından tamamının giderildiği,
- Diğer hususlara ilişkin tespit edilen 323 noksan husustan 312’sinin giderildiği görülmektedir.

Özet olarak yapılan teftişlerde toplam 2.679 noksan husus tespit edilmiş olup bu noksan hususlardan 2.579 tanesi verilen sürenin ardından işverenler tarafından giderilmiştir. 100 noksan husus halen devam etmekte olup, ayrıca yapılan denetimlerin tamamlanma aşamasında 18 yeni noksan husus daha tespit edilmiştir.

5.1.2. Uygulanması İstenilen İdari Para Cezaları

Tamamlanan teftişler sonucunda işyerlerinde giderilmeyen toplam 118 noksan husus için, işyerlerine toplamda 203.442 TL (İkiyüzüçbindörtüyzkırkiki Türk Lirası) idari para cezası uygulanmıştır.

5.2. Teftişin Sonuçları İle İlgili Genel Değerlendirme

- 166 işyerine denetim amacıyla gidilmiş, bu işyerlerinden 29'unun gayri faal olduğu görülmüş ve 137 işyerinde denetim yapılmıştır.
- 19.219 erkek ve 811 kadın olmak üzere toplam 20.030 çalışana ulaşılmıştır.
- 2.636.080 m2 açık ve 767.706 m2 kapalı olmak üzere toplam 3.403.786 m2 alan teftiş edilmiştir.
- 1 işyeri ile ilgili "İşyerlerinde İşin Durdurulmasına Dair Yönetmelik" kapsamında durdurma uygulanmıştır. Durdurma işlemi yapılan işyerinde eksikliklerin giderilmesi ardından durdurma kararının kaldırılması istenilmiştir.
- Tespit edilen noksan hususlardan yaklaşık %96'sının verilen süre sonunda giderilmesi sağlanmıştır.
- Farklı il ve bölgelerde teftiş yapılmasına rağmen, sektöre özgü risklerin coğrafi olarak genele yayıldığı, işyerlerinde benzer risklerin bulunduğu görülmüştür.
- Daha önceki yıllarda sektöre yönelik, İstanbul ve Yalova'da proje teftişler yapılmış olup, programlı teftişlerin ülke genelinde ilgili sektörü kapsayacak şekilde yapılmış olmasının özellikle noksan hususların giderilmesine yönelik sinerji oluşturması açısından olumlu sonuçları görülmüştür.
- Sektöre özgü olan ve yine kendine özgü "etkin tedbirler" gerektiren bazı risklerin, ilgili tedbiri uygulamış ve olumlu sonuçlar almış işyerleri tarafından diğer işyerleri ile bilgi paylaşımı noktasında olumlu geri dönüşler olduğu görülmüştür.
- İşverenin gerekli tüm tedbirleri alma yükümlülüğü ile birlikte lineer olmayan üretim sistemi, çalışan sirkülasyonu, çalışma şart ve koşullarının sürekli değişmesi, hareketli çalışma alanları, kullanılan enerji kaynaklarının seyyar olarak iletebilmesi, aynı işyeri içerisinde farklı işverenlerin ve kendi nam ve hesabına çalışanların bulunmasının noksan hususların oluşmasında, farklı zaman dilimlerinde değişmesinde, her noktada ve her anda İSG sağlamada zorluklar olduğu değerlendirilmiştir.
- İlgili riskler dikkate alındığında, işyerlerinde meydana gelebilecek iş kazaları/meslek hastalıklarının önüne geçebilmek için "tedbirlerin çalışmanın her anında ve her noktasında" sağlanmasına yönelik etkin, bilgi, sorumluluk ve yetki ile donatılmış denetim mekanizmasının işveren tarafından oluşturulmasının iş sağlığı ve güvenliğini sağlamada hayati önemde olduğu işyerlerinde vurgulanmıştır.
- Son yıllarda yeni gemi inşa sayısındaki ciddi azalış ve sektörün daha çok tamir bakım işlerine yoğunlaşması ile birlikte "lineer olmayan" bu üretim çalışmalarının İSG açısından yeni gemi inşa işine göre daha riskli çalışmalar olduğu ve bu durumun önümüzdeki dönemde muhtemel iş kazası rakamlarında etkin rol oynayabileceği değerlendirilmiştir.

5.3. Sektör/Alan Temsilcilerinin Önerileri

Yapılan denetimlerde tarafların dile getirdiği öneriler, beklentiler;

- 6331 sayılı kanunun 6. maddesi ile birlikte her işverenin iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi çalıştırma zorunluluğu mevcut olup, gemi/tekne inşa ve bakım onarım işyerlerinde aynı işyeri

içerisinde farklı işverenlerin (alt işveren, taşeron, istisna akdi ile çalışan, vb.) çokluğu ve çalışma an ve yeri itibarıyla İSG koşullarının sürekli değiştiği dikkate alındığında iş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimlerinden mevzuatın çerçevesine uygun yeterli verimin alınamadığı,

- Tersane işyerlerinde tersane işçisi çalışmaksızın tamir bakım veya donatı aşamasında armatörün getirdiği işçiler/işverenler marifetiyle yapılan işlerin İSG yönünden çok riskli bir çalışma şekli olduğu görülmüş olup, bu çalışma şeklinin önüne geçilebilmesi için mutlak suretle sektör genelinde oluşturulacak bir platformda bu çalışma şeklinin ele alınarak önüne geçilmesi gerektiği,
- İşyerlerinde İSG sağlamak için;
- Çalışanların sürekli olarak eğitilmesi, bilgilendirilmesi,
- İş güvenliği uzmanları ve işyeri hekimlerinin bilgilendirilmesi,
- İş güvenliği uzmanları arasında bilgi paylaşımını, (Özellikle sektörde yeni çalışma başlayacak İSG uzmanlarını da kapsayacak şekilde)
- İşyerleri arasında bilgi paylaşımının sağlanması (kaza ramak kala olayları, pratik uygulamalar vb.) ,
- Acil durumlara karşı koordinasyonu,
- İşyeri yöneticilerini (müdür, mühendis vb.) İSG önemi hakkında bilgilendirmeyi, sağlayacak bütün işyerlerini ve işçileri kapsayacak bir politika oluşturulmasının zorunlu olduğu, bu başlıklara katkıda bulunacak şekilde sektörde aktif rol alan meslek, işveren ve işçi kuruluşlarının katılacağı toplantı, ortak iletişim ağı, panel, gözlem grupları oluşturulması vb. çalışmalarının İSG açısından çok verimli olacağı,
- Mesleki eğitime yönelik yükümlülüklerin yerine getirilmesine rağmen, eğitimlerin
- İSG ye pozitif katkıda bulunacak ve farkındalık yaratacak nitelikte olmadığı,
- Tersane dışında denizde yapılan (alargada) yapılan çalışmaların iş sağlığı ve güvenliği açısından riskli olduğu ve buna yönelik çalışmaların da yapılması gerektiği,
- Ülke genelinde sektöre yönelik yapılan denetimlerin periyodik olarak yapılması gerektiği,
- İşyerlerinde çalışma kullanılan kimyasallar, çalışma şekil ve yöntemlerinin benzerliği ile maruz kalınabilecek riskin büyüklüğü dikkate alındığında İş Sağlığı ve Genel Müdürlüğü'nün sektöre yönelik kişisel maruziyet, (gürültü, kimyasallar vb.) emisyonu yönelik tip risk, ölçüm ve tedbirlere ilişkin kılavuz, rehber hazırlayabileceği şeklinde belirtilmiştir.

KAYNAKÇA

Gemi İnşa İşyerlerinde Risk Esaslı İş Sağlığı Ve Güvenliği Mevzuatının Teftişi Genel Değerlendirme Raporunun hazırlanmasında yalnızca iş mevzuatı ve yapılan teftişlerle ilgili iş müfettişi raporları kaynak olarak kullanılmıştır.

T.C. ÇALIŞMA VE SOSYAL GÜVENLİK BAKANLIĞI
İŞ TEFTİŞ KURULU BAŞKANLIĞI

İnönü Bulvarı No:42 B Blok Kat:5 Emek / ANKARA
Tel: 0312 296 62 31 e-posta: isteftis@csgb.gov.tr web: www.itkb.gov.tr